The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, MAY 21, 1966

LATVIJA
AMERIKĀ

41. N-RS — SESTDIENA, 1966. G. 21. MAIJS — 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

Mūs sagaida atbildīgs darbs

LNAK VALDES SEDĒ APSTIPRINĀTA RICIBAS KOMITEJA LATVIEŠU PIEDALĪŠANĀS ORGANIZĒŠANAI KANADAS 100 GADU JUBILEJAS SVINIBĀM UN PASAULES IZSTĀDEI 1967. GADĀ MONTREALĀ

Priekšdarbi, kas prasija ilgāku laiku, lielas pūles un politisku aktīvitāti, lai izkārtotu latviešu piedalīšanos pasaules izstādē, kuru rīko Montrealā sakarā ar Kanadas 100 gadu jubileju, tagad uzskatāmi par sekmīgi pabeigtiem. Nākošais darba posms būs galvenokārt techniskā gatavošanās Latviešu dienai 1967. gada 20. maijā un līdzdalībai starptautiskajā izstādē, iekārtojot latviešu stendu. Šai ziņā lielākais darba smagums piekritīs Montrealas latviešu organizāciju un draudžu darbiniekiem, arī LNAK kā mūsu centrālai organizācijai. Tādēļ nākošais gads prasīs sevišķi rosīgu un atbildīgu darbu, kuru vadīs speciāla ricības komiteja. No Montrealas latviešu organizāciju un draudžu darbiniekiem Latviešu dienas un izstādes ricības komitejā par priekšsēdi izraudzīts B. Innus, viņa vietnieks ir J. Zālīte, sekretārs A. Spūrmanis, jun., finanču daļas vadītājs J. Brāzma, kultūras daļas vaditājs R. Karlsons, federālā paviljona daļas vadītājs K. Deksnis, informācijas daļas vaditājs J. Gributs un locekļi E. Mazutis, J. Lukstiņš un J. Spūrmanis, sen., bet par padomdevējiem komitejā darbosies konsuls V. Tomsons un LNAK padomes loceklis māc. A. Voitkus.

Valdes sēdē vienojās ricības komitejā vēl aicināt LNAK kultūras un izglītības nozares vaditāju J. Mežaku, mūzikas jautājumos komponistu un diriģentu A. Purvu, informācijas nozares vaditāju G. Brikmani. tautas deju jautājumos skolotāju A. Bāliņu un vispārējos programmas jautājumos LNAK valdes priekšsēža otru vietnieku A. Rāviņu.

Ricības komitejas tuvākais uzdevums būs izstrādāt Latviešu dienas programmu, kuŗā galvenokārt varētu būt mūzikāli un tautas deju priekšnesumi, tāpat sastādīt budžetu par nepieciešamajiem līdzekļiem.

LNAK valdes sēdē, pēc priekšsēža J. Niedras vispārēja ziņojuma par līdz šim paveiktajiem priekšdarbiem, izskanēja vienprātīga doma, ka piedalīšanās EXPO 67 nav tikai latviešu iekšējs notikums, bet tai piekrit plaša starptautiska nozīme. Tādēļ priekšnesumu programma sastādāma patiešām reprezentābla, parādot mūsu kultūras labākos sniegumus.

Latviešu dienas organizēšana prasīs krietnus līdzekļus, tādēļ reizē ar programmas izstrādāšanu jāsastāda budžets un jāatrisina līdzekļu sagādes jautājums. Šai sakarā sēdes dalībnieki izteica vairākas iespējas, uzsverot, ka šis ir nacionāli nozīmīgs notikums, kādēļ upuri jāuzņemas kā sabiedrībai un organizācijām, tā arī programmas izpildītājiem. Pārrunās piedalījās arī pieaicinātais komponists A. Purvs.

Domāts jau arī par latviešu stenda iekārtošanu izstādē un panākta piekrišana, ka tādu varēs iekārtot.

Kā mūsu laikrakstā jau agrāk ziņots, iecerētajai grāmatai par latviešu dzīvi Kanadā paredzēts valdības atbalsts 5000 dol. apmērā, bet pēc galvenā redaktora A. Kundrāta atteikšanās valdes prādim J. Niedram nav izdevies atrast nevienu piemērotu personu, kas šo darbu uzņemtos. Tādēļ visi valdes un padomes locekļi aicināti līdz 1. jūlijam padomāt par eventuāliem kandidātiem.

EXPO 67 galvenā vadība iecerējusi filmēt etnisko dzīvi Kanadā, un attieksmē uz latviešiem paredzēts, ka varēs izmantot daļu no aizvadīto dziesmu svētku filmas. Bez tam izteikta vēlēšanās filmēt arī nozīmīgākās aktuālitātes, kādas varētu būt kreditsabiedrības darbs, skolu dzīve un māksla.

Nozīmīgas pārrunas valdes sēdē izraisīja arī 14. jūnija sēru akts, kuru rīko BTFK. Noklausoties LNAK valdes priekšsēža vietnieka un BTFK vicepriekšsēža T. Kronberga ziņojumu par nule notikušo BTFK sēdi, valde vienojās atbalstīt federācijas ricību un vajadzības gadījumā piešķirt arī līdzekļus. Tādi būtu vajadzīgi redzamāka sludinājuma ievietošanai visos Toronto dienas laikrakstos. Federācijas rīkotais sēru akts šogad notiks 15. jūnijā plkst. 8 vakarā, un paredzams, ka Kanadas DV valdes ierosinājumā tajā ietilpinās arī demonstrāciju sēru gājiena veidā, kuŗu atbalsta arī LNAK un citas organizācijas.

(Nobeigums 4. lpp.)

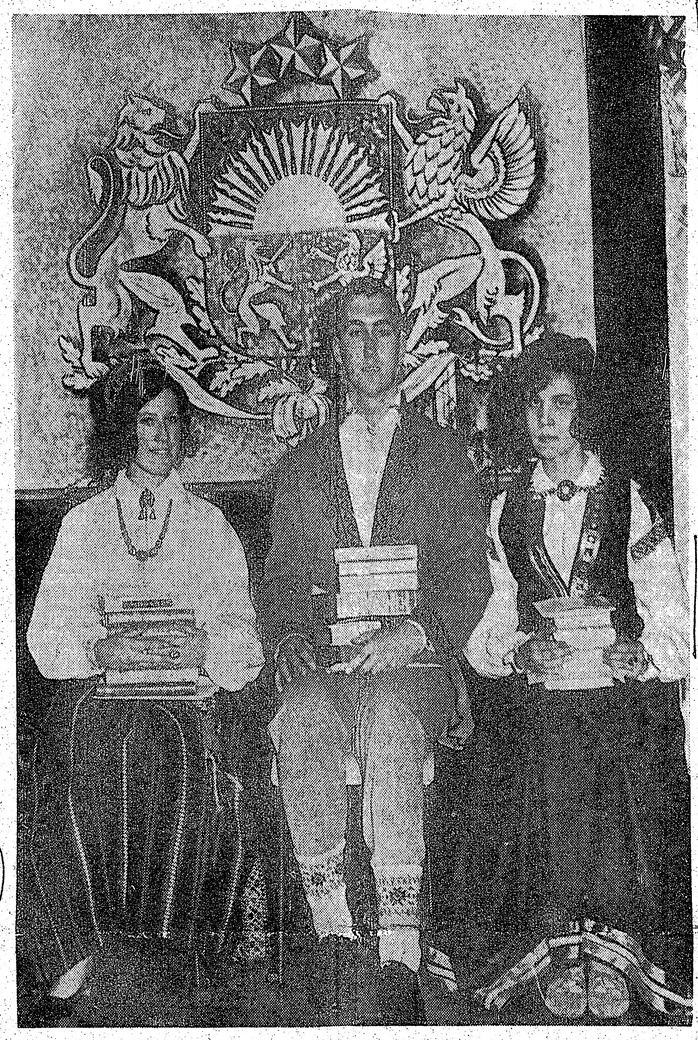

VĒSTURISKS BRĪDIS

Hamiltonā 14. maijā notika pirmais latviešu ģimnazijas izlaiduma akts. Uzņēmumā pirmie skolas absolventi (no kreisās) Dace Relmane, Andris Kalupnieks un Gundega Fronckēviča. Še jāatceras, ka pirms 4 gadiem torei zējie latviešu sestdienas skolas absolventi paši ierosināja un vēlējās turpināt latvisko izglītību. Tā darbu uzsāka latviešu ģimnazijas kurss, kas ar katru gadu nu aug plašumā.

Foto: J. Ligers

ALAs kongresa gaita

PRASA RADIORAIDĪJUMU ATJAUNOŠANU UN KRITIZĒ MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJU

Amerikas latviešu apvienības 15. kongresā Ņujorkā no 13.—15. maijam 127 delegāti reprezentēja 189 latviešu organizācijas ar 8050 apmaksātiem biedriem. No organizāciju kopskaita 56 ir draudzes, 19 DV apvienību un 114 dažādu citu.

Pēc Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēža K. Baloža un Latvijas sūtniecības vaditāja Dr. A. Spekkes uzrunas, sekoja igauņu, lietuviešu un Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēža J. Niedras apsveikumi, kā arī dažu citu apspiesto tautu organizāciju pārstāvju mutvārdu un rakstveida sumināJumi. Par kongresa vadītāju ar 72 balsīm ievēlēja prof. P. Lejiņu, par goda priekšsēdi prof. Dr. A. Spekki, viceprieksšēžiem K. Balodi un V. Hazneru, goda viceprieksšēžiem J. Lavenieku un A. Plensneru, bet par sekretāriem Z. Lēvenšteinu un M. Ķirsonu.

Kongress uzdeva valdei nokārtot latviešu radioraidījumu lietu piemērotā veidā, lai jau vistuvākajā nākotnē varētu atsākt līdzšinējos vai paplašināt citus raidījumus uz Latviju, katru dienu raidot vismaz 10 minūšu ar diviem atkārtojumiem. Raidījumi no Madrides ar pag. gada 31. maiju pārtraukti, bet mums nepieciešama brīva, necenzēta cīņas balss, kas, par spīti ienaidnieka traucējumiem, sasniedz dzimteni, kā vēstulē raksta Madrides raidījumu vaditājs V. Skultāns. Šī cīņas balss ir viens no asākajiem cīņas ierocīem. Madrides raidījumi darbojās apmēram 10 gadu, un lielas vēstuļu kaudzes, nākušas no zemēm abpus dzelzs aizkara, liecina, cik ļoti nozēlojama šo raidījumu pārtraukšana. Pašreiz latviešu valodā vēl raida Voice of America un Vatikāns. Ir jāapsver raidījumu iespējas no NTS vai Norddeutsche Welle raidītājiem. NTS ir krievu aktīvākā pretkomūnistiskā organizācija, kur kopš 1964. gada raida arī latviešu valodā. Dažu kongresa delegātu uztverē šīs organizācijas mērķi ir citādi nekā latviešu centrālo organizāciju centieni. Raidījumus no Madrides daļēji atbalstīja ar kāda labvēļa ziedojumiem.

A. Rudzis no Filadelfijas ierosināja atbalstīt Minsteres latviešu ģimnaziju Vācijā ar skolas un internāta naudas maksājumiem. ALAs kultūras birojam būtu jāapsver, kā šo latviešu gara cietoksni uzturēt. Prof. J. Lelis ierosināja zinātniekiem ņemt bezalgas atvaļinājumu, lai kādu sēmestri mācītu Minsteres ģimnazijā. Vairāki delegāti norādīja uz Minsteres ģimnazijas trūkumiem: tautas dziesmas Minsteres pamatskolā mācot tikai par sodu, ne tā, kā ASV, kur māca klasē mācību laikā. Latviešu valodu kāda skolotāja māca izlokšņē, lietojot nepareizas gaŗumzīmes. Bērni 12 gadu vecumā neprotot rēķināt un latviski runāt. Kāda skolotāja uztraukusies, ka jāstrādā līdz plkst. 1 dienā, kad citi jau aizgājuši. Skolai trūkst audzēkņu.

Jaunietis pārstāvis Raudseps ieteica atdzīvināt latviešu kultūras semināru, māc. A. Ozols — panākt lielāku audzēkņu skaitu vidusskolās, nevis dibināt vasaras vidusskolas, bet A. Lācis ieteica vēlamību izdot J. Endzelīna darbu „Valodas kļūdas". A. Dargevics ieteica vienveida liecības visās latviešu skolās. L. Zagars no Dienvidkalifornijas ierosināja mēģināt atbrīvot Latvijas zelta fondus Anglijā vai ASV, lai tos izlietotu mācības līdzekļu iegādei vai grāmatu iespiešanai. T. Zieriņš no Čikagas ieteica katru dienu ziedot 10 minūšu pretkomūnistiskās nostājas stiprināšanai, rakstot vēstules amerikāņu laikrakstiem vai politiķiem, arī īstenot memorandu iesniegšanu starptautiskām organizācijām par Baltijas valstu stāvokli.

(Nobeigums 5. lpp.)

CAUR ĀZIJU UZ EIROPU

PROAMERIKĀNISKAS DEMONSTRĀCIJAS STOKHOLMĀ

Stokholma (j) — Pēc nu jau pārāk pierastajām akcijām, ar kādām zviedru kreisās aprindas vēršas pret amerikāņu ricību Vietnamā, 21. maijā pirmo reizi Stokholmā paredzēta demonstrācija, lai aplieci nātu simpatijas ASV prezidenta Džonsona politikai un komūnisma atvaires kaŗam Dienvidaustrumāzijā. To rīko Komiteja Āzijas tautu brīvībai, kas nodibinājusies Stokholmā pēc konservātīvo jauniešu ierosinājuma un kuŗā piedalās arī baltiešu pārstāvji. Demonstrāciju atbalstīt aicina Zviedrijas latviešu centrālā padome un Latviešu nacionālais fonds. 21. maijā domāts gājiens uz ASV vēstniecības namu, kur izteiks pateicību par amerikāņu stingro nostāju, bet pēc tam — uz sarkanās Ķīnas vēstniecību, lai tās priekšā noliktu vainagu „Tibetas tautas piemiņai."

Komiteja Āzijas tautu brīvībai Stokholmā radusies kā ilgi gaidīts pretsvars zviedru kreiso ekstrēmistu aktīvitātei, kas arvien vairāk sāk saindēt neitrālās valsts sabiedrisko domu un kuŗināt naidu pret ASV. Visneglītākajā veidā šī aktīvitāte izpaudās 1. maija svinībās, kad grupa jauniešu devās uz ASV vēstniecības namu, kur norāva un publiski sadedzināja zvaigžņoto karogu. Par šo apvainojošo aktu uztraucās konservātīvo partijas jaunatnes apvienība, kas piesūtīja memorandu ārlietu ministram Nilsonam, jautājot, vai viņš solidārizējas ar 1. maija notikumiem. Savukārt 15 Zviedrijas riksdaga locekļi, profesori un citi intelektuāļi nosūtījuši vēstuli ASV vēstniekam, izsakot nožēlu par pretamerikānisko tendenču pieņemšanos, kā arī aplieci not pārliecību, ka tikai Amerikai var pateikties, ja pēc otra pasaules kaŗa rietumu pasaule saglabājusi demokratiskās brīvības. Gan šo pretakciju rezultātā, gan aiz bažām, ka varētu rasties nopietnāki diplomātiski sarežģījumi, Zviedrijas tieslietu ministrs atvainojās ASV vēstniekam un solīja 1. maija incidentu izmeklēt, lai vainīgos sodītu. Ka Amerikas karoga dedzinātāji bijuši saverēti jaunieši, liecina tas, ka policija pēc tam ieradās uz nopratināšanu arī kādā Stokholmas skolā, bet kas bijuši vervētāji, par to galva nav jālauza. Gan piebilstams, ka naidu pret amerikāņiem kurina ne jau komūnisti vien. Tieši vai netieši to atbalsta arī kreisās un liberālās studentu organizācijas, tāpat vienpusīgā preses informācija, radio komentāri, televizijas raidījumi u.t.t.

Komiteja Āzijas tautu brīvībai ar 21. maija demonstrāciju iecerējusi izmantot momentu, kad sabiedrībā par 1. maija notikumiem sāk ieviesties pārliecība, ka iets par tālu. Komitejas plānos paredzēta pretkomūnistiska propaganda vispār. Tā domā, ka pēc tam, kad būs pievērsta uzmanība Āzijas problēmām to īstajā apgaismojumā, varēs atgriezties pie komūnismam pakļautās Austrumeiropas, arī pie okupētajām Baltijas valstīm. Tuvākajā nākotnē plānota īpašas brošūras un skrejlapu iespiešana.

Tonija Krūka

„Mūžos to nevarēs atdarīt, šodien ko Latvijai dara!"

DV OTAVAS NODAĻAI DARBĪBU ATKLĀJOT

Ja dzejnieks Andrejs Eglītis kam pie kājām. „Bet tagad es tevšos virsraksta vārdus teica acupavēlu atvērt šķirstu!" valdnieks liecinieka izmisumā, redzot vēl bargi uzsaucа. Vecais virs piegāpēdējo brīvības cietoksni Kurzeja pie kamieļa, lika tam nogulmi liesmās, mēs varam gluži tāties, izņēma no jostas atslēgu un dā pašā izmisumā lietot, vērojot atvēra smago šķirstu. Visiem par latviešu trimdinieku savrupgājēlielu pārsteigumu tajā nebija neju trulo vienaldzību pret visu, kā cita, kā gāna vecā aitas āda, kas saistīts ar Latvijas un latvieku viņš nu izņēma un aplika šu vārdu. saviem pleciem. „Redzi, mans

Tieši tādēļ, satiekoties šodien kungs un pavēlnieks," vecais gans ar tautas brāļiem un māsām, kuri visus gaŗos svešniecības gadus sacīja. „Visu šo laiku esmu vanav beiguši dzīvot, ticēt un cerēt, dājis līdz savu vienīgo bagātību kopā ar mūsu patriotiem un brino tām dienām, kad biju tikai vības cinītājiem, ikviens dziļi sirgans, lai lielās dzīves pārmaiņas dī izjūt pateicību un gandarījumu, ka nacionālo organizāciju neliek man aizmirst, ka reiz šī darbs nav bijis veltīgs. āda bijusi mana vienīgā bagātība, ka var pienākt arī diena, kad

Ja Otavas un tās apkārtnes nevaldnieks atkal novērsīsies no lielā latviešu saime nodibinājusi manis un nāksies iet atpakaļ pie DV nodaļu, tas ir ne tikai Kasavām aitām." Nu valdnieks izmadas, bet arī visas DV organisaucās: „Ak, gudrākais no mazācijas dzīvē ievērības cienīgs niem pavalstniekiem! Ar šo brīnotikums. di tu esi lielākais un varenākais valstsvīrs manā valstī!" Arī pilī

Domājot par mūsu dzīvi svaitu gans paturēja savu aitādu, šumā, brīvībā un pārpilnībā, nāk kuŗa arvien atgādināja būt pazprātā kāda sena persiešu pasaka, mīgam un uzklausīt arī vismazākuŗā dzīves pieredzes bagātu, ko brāļu likstas un nelaimes. kaut arī neizglītotu ganu zemes

Jautāsim paši sev, jautāsim valdnieks iecej par gubernātoru saviem draugiem un jautāsim iktiem ciemiem, kuŗos aitu gans vienam latvietim, it īpaši tiem, kādreiz gājis cauri ar savu gakuŗi kādreiz bijuši aitas āda, kas viņam nāmpulku. Gana vieniga bagātiaizstājusi apģērbu dienā un pabija bijusi aitas āda, kas viņam sargājusi no aukstuma naktī, kad aizstājusi apģērbu dienā un pagulējis savā klinšu alā. Augstajā sargājusi no aukstuma naktī, kad valsts amatā esot, gans bijis tērpts gulējis savā klinšu alā. Augstajā greznās drānās un dzīvoja skaistā valsts amatā esot, gans bijis tērpts tā namā, kur apkalpoja neskaitagreznās drānās un dzīvoja skaistāmi sulaiņi. Apkārtnes iedzīvotā namā, kur apkalpoja neskaitāji sākumā priecājās par valdtami sulaiņi. Apkārtnes iedzīvotnieka izvēli, jo visi veco un gudāji sākumā priecājās par valdro ganu mīlēja un cienīja. Pēc nieka izvēli, jo visi veco un gudkāda laika tomēr sākās neapmiero ganu mīlēja un cienīja. Pēc rinātība un kurnēšana. Visur, kāda laika tomēr sākās neapmierikur vien jaunieceltais valstsvīrs nātība un kurnēšana. Visur, ceļoja, viņa karavānai līdz nāca kur vien jaunieceltais valstsvīrs kamielis, nesot milzīgu, dzelzs ceļoja, viņa karavānai līdz nāca atslēgās kaltu šķirstu. Iedzīvotākamielis, nesot milzīgu, dzelzs ji turēja gubernātoru aizdomās, atslēgās kaltu šķirstu. Iedzīvotāka viņš valdniekam domātās noji turēja gubernātoru aizdomās, devas piesavinās pats un ieslēdz ka viņš valdniekam domātās nodevas piesavinās pats un ieslēdz savā šķirstā. Baumas sasniedza savā šķirstā. Baumas sasniedza arī valdnieku, kas ļoti noskuma arī valdnieku, kas ļoti noskuma par nepateicīgo ganu un ar papar nepateicīgo ganu un ar pavadoņiem ieradās pie gubernātovadoņiem ieradās pie gubernātora, izstāstot viņam visas necilās ra, izstāstot viņam visas necilās ļaužu runas. Vecais virs novilka ļaužu runas. Vecais virs novilka greznās drēbes un nolika valdnie-

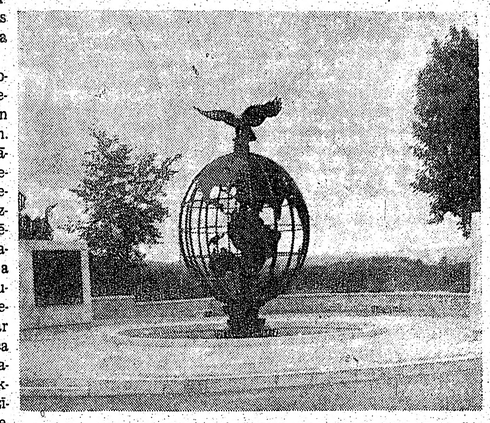

Otrā pasaules kaŗā kritušo kanadiešu lidotāju piemineklis Otavā, pretim pilsētas valdes namam. Foto: R. Bērziņa

APSPIESTO TAUTU DELEGĀCIJA ASV SENĀTA

Apspiesto tautu delegācija, kuŗu vadīja Latviešu biedrību sadarbības centra vadītājs un Čikagas latviešu biedrības priekšnieks V. Vīksniņš, 12. maijā Vašingtonā ASV senāta vairākuma liderim senātoram M. Mansfildam iesniedza savāktos parakstus un petīciju pret konsulārā noligума parakstīšanu, starp ASV un Pad. savienību. Senāta vairākuma vaditāja vietā šo petīciju pieņēma viņa vietnieks senātors R. Longs. Latviešu delegācijā bija vēl Čikagas latviešu biedrības valdes loceklis A. Kandrovičs un ALAs informācijas biroja direktors S. Rudzītis.

Otrs petīcijas eksemplārs jau agrāk bija iesniegts senāta mazākuma liderim E. Dirksenam.

Apspiesto tautu delegāciju pieņēma arī senātors P. Dagless, kas atkārtoti apstiprināja, ka ir pret šī līguma ratificēšanu. Latviešu delegācijai bija arī pārrunas ar ASV kongresa locekli R. Pucinski, kas arī turpmāk apsolīja savu atbalstu apspiestajām tautām brīvības atgūšanā.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI VINOGAS KĻUVUSAS SKĀBAS?

Lasot rindas (un arī starp tām) Ērika Raistera lasītāja vēstulē „Latvija Amerikā" 11. maija numurā, manu, ka bez „ceļa zīmēm" mūsu „jaunā gaita" ir iesoļojusi šaurākā aplokā, kā to vēlētos redzēt, un bez tam, stigai aizaugot, gājēji ierakušies zemē un ieņēmuši avangardiskas pozicijas, tā neļaujot literātūras augstajai dziesmai atplaukt plašākā spektrā resp. lakstīgalu vietā it kā būtu savairojušies strazdiņi, pie tam tādi, kam knābīši nav uzspodrināti.

Izlapojot dažus pēdējos pazudušo „Ceļa Zīmju" numurus, atklājas, ka lielākā daļa autoru, kas agrāk publicējās Jāņa Andrupa rediģētajā žurnālā, tagad savu pagaidu mājvietu atraduši „Jaunajā Gaitā". Iznāk, ka tie paši autori, kamēr rakstīja „Ceļa Zīmju" slejās, bija „pilnveidīgi", bet, pārcēlušies „Jaunajā Gaitā", pēkšņi sarāvās, ieplaka, ierušinājās un uzsāka „aizstāvēt savas dailrades īpatības".

Tālāk savās piezīmēs Ēriks Raisters kā ideālu piemēru min platonisko „Daugavu", kas Latvijas brīvvalsts laikā, brīva no financiālām raizēm, varēja iznākt uz krīta papīra un atspoguļoja toreizējo literāro devu, bet— ja jau žurnāla lielumam, smagumam, apjomam un krāsainām ilustrācijām būtu tik nepieciešams parādīties, tad jau Kultūras fonds netaupītu līdzekļus pareizam mūsu literātūras reprezentācijas izdevumam.

Bet tā kā mēs, rakstītāji un lasītāji, neesam materiāli noskaņoti, arī tāpēc, ka laika trūkuma dēļ tikko spējam izlasīt tās pašas trīs iespiedloksnes, „Jaunā Gaita" ir mūsu laikmetam un mūsu kabatai piemērots izdevums, sevī nesdams visu latviski jaunradošo un visu literāri šai dienai vajadzīgo.

Ja vispār šodien trimdā var runāt par oficiālo mūsu literāro sniegumu, tas nevar būt mākslīgi izolēts no rietumu pasaules pašreizējām nosliecēm, un tāpēc „Jaunās Gaitas" autori ir spiesti dažu labu reizi pagriezt laika ratu uz priekšu, lai atgūtu nokavēto. Vecākās trimdas paaudzes dažkārt izrādītais ultrakonservātivisms brīžiem sasniedz pat komisku pakāpi, it sevišķi skaidrojot visu to, ko drīkst un nedrīkst iespiest ar apzīmējumu „daildarbs".

Es silti ieteiktu ikkatram latviešu lasītājam un kritiķim uzmanīgi izlasīt Dr. O. Krātiņa rakstu „Īstenības jēdziens jaunākajā latviešu literātūrā", kurā autors noskaidro stilistikas un jaunās īstenības attēlošanas pamatnosacījumus un pagalam vienkārša un par plānu, lai ietu apjomā, jāpieņem, ka tā pienācīgi atspoguļo mūsu nabadzību un trimdas šaurajos apstākļos, pat to tāpēc galīgs anachronisms žurnālā publicētu darbu. Dr. O. Krātiņa raksts ir iespiests pēdējā (57.) „Jaunās Gaitas" numurā un ir nozīmīgs mūsu kritikas pagrieziens, nākamais pēc tam, kad V. Kalve šīs avīzes slejās lasītājiem atklāja eksistenciālismā centrētu literāra darba tulkošanu, dodams vērtīgus paskaidrojumus par Gunša Zariņa romāniem.

Būdams gandrīz vai vienīgais trimdas literārais žurnāls „Jaunā Gaita" atspoguļo mūsu garīgo dzīvi vispār, un katra veida apsikšana met sava veida ēnu uz visiem trimdas literātiem, kritiķiem, referentiem un pat organizācijām. Vai nu J. Rudzītis darbīgo organizāciju priekšnieki, ja tie būtu spiesti kādam cittautietim, kaut vai igaunim vai lietuvietim, parādīt mūsu literāro žurnālu? To varētu rādīt diezgan droši ar mazu piezīmi: „Varēja jau būt biezāks, bet mēs esam tik nabagi!"

Šai sakarā pavisam jocīgi izklausās kāda referenta vārdi nesenā literārās ražas skatē konstatējot, ka „latviešu romānu un stāstu krājumu raža Rietumos (domāta trimda) divkārt pārsniedz to, kas iznākusi pag. gadā okupētajā dzimtenē". No sacītā varētu domāt, ka „Jaunā Gaita" varētu būt vismaz divkārši tik bieza, kā savā laikā bija „Daugava". Ja „Jaunā Gaita" ir ras politiku ir pareizas, tādas mums nemaz nav. Bet tā ir tikai virspuse, te ir daudz kas vairāk un dziļāk apslēpts, pie kā pats autors ir iemesls un upuris. Bet to dažos vārdos nevar pateikt.

„Latvija Amerikā" pēdējā laikā uzdrošinājusies lietot jēdzienu „dūša un uzdrikstēšanās", runāt par lietām tiešāk un atklātāk. Bet tas tomēr nav bijis pietiekami, lai ķertos lietai pie pašas saknes. Šaubos arī šoreiz, kā līdzīgos gadījumos iepriekš, ka baiju un kompetences dēļ šis tiks ignorēts. Bet tas tomēr ir jāraksta un daudz kas cits vēl, jo tā kļūst vēsture un parādīsies un tiks publicēts citā veidā un aspektos nākotnē.

ED. DOBELIS
apgāds Latvju Grāmata

☆

VAI NEPIEŠĶIRT „KARTUPEĻU MEDAĻI"?

Šīs avīzes 14. maija numurā pirmajā lappusē varēja lasīt kārtējo ALAs kultūras fonda balvu un līdzekļu sadales sarakstu: „ALAs sporta birojam 700 dol., žurnālam „Mazputniņš" 700 dol., žurnālam Mēs 200 dol., jaunatnes Divreizdivi 1000 dol. u. t. t.

Kā parasti, atturīgie piešķirēji nolēmuši neatbalstīt apgāda Celinieks trešo izdevumu — „Jauno Gaitu". Tas it sevišķi dūras (burtiski) acīs tāpēc, ka abi pārējie Ceļinieka žurnāli — „Mazputniņš" un „Mēs" savu ārtavu saņēma, bet ignorēta tikai „Jaunā Gaita".

Ir tiešām patētiski, ka atbalstu piešķirēji ar šādu rīcību no jauna ir izrakstījuši sev nabadzības apliecību, jo šogad neatbalsta nevienu literāru žurnālu. Vai tiešām žurnāls, kuŗa piedalās laba daļa mūsu pazīstamāko rakstnieku, dzejnieku un kritiķu, ir pejams, skaužams un atstājams ārpusē? Šī gada līdzekļu sadales uzskaite no jauna pierāda, ka ALAs kultūras fondam vairāk rūp fizkultūra un nevis kultūra.

Ir jau labāk, varbūt, goda diplomus piešķirt par trimdai nepieciešamiem sasniegumiem, kāds, droši vien, ir Auseklja Veģa darbs „Augu miera periods un tā kontrole". Taču ALAs pašas „miera periods" turpinās ar konsekventu „Jaunās Gaitas" neatzīšanu. Ir jau iespējams, ka žurnāls kaut kā „izkuļas cauri" ar savām liesajām financēm, kas atspoguļojas sīkajā rakstā, kuŗu lasot, bieži jālieto pavairojamais stikls, tāpat ar saviem diezgan niecīgajiem izmēriem, bet žurnāla ignorēšana ir pliķis sejā redaktoriem, tādiem pazīstamiem līdzstrādniekiem kā J. Rudzītim un J. Andrupam, rakstniekiem un dzejniekiem Gunāram Irbem, Richardam Rīdziniekam Ilzei Šķipsnai, Gunāram Saliņam; Ivaram Lindbergam, „austrāliešiem" Pļavkalnam, Silkalnēm, Ābelem jr., Dr. Ivaskam, Dr. Vasariņam, Dr. Krātiņam u. d. c. Visi šie ļaudis, gadu no gada piedaloties žurnālā ar rakstiem, recenzijām, apcerēm un esejām, būtu pelnījuši, ka KF kaut vai simboliski būtu minējis vienīgo trimdas periodisko izdevumu, kas veltīts mākslai, literātūrai un brīvai domai.

Vai tad ALAs ļaudis vēl nav varējuši aizmirst vecās rētas no senajiem laikiem, kad redakcijas un ALAs viedokļi simtprocentīgi nesakrita? Vai tad „alinieki" vēl aizvien gaida, ka kaut kādi „jaungaitnieki" kritīs ceļos un pielūgsies seno grēku dēļ: vai tēvu grēki vēl aizvien piemeklēs dēlus?

Mūsu kultūras darbinieki šad un tad nopūšas un brīnās, kāpēc nav literāro žurnālu, kāpēc nav tāda izdevuma, kā agrāk bija „Daugava". Bet ja KF stāja raksturo vispārējo nostāju, tad mūsu nabadzīgajos trimdas apstākļos ir jāpriecājas, ka „Daugavas" vietā mums ir tāda pavisam šauriņa „Rīdzenes upīte".

Saraujot saites ar reālitāti, ALAs KF pamazām kļūst par trimdas mītu, t. i. par kaut ko tādu, kuŗam pēc 5 gadiem neviens vairs neticēs, jo tā darbība liksies irracionāla un pat jocīga. Bet vecie politiķi un sēžu darbinieki ir, laikam, par vecu, lai mainītu savus trikus, un centīgi svētku

LATVIJA

41. N-RS | SESTDIENA, 1966. G. 21. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Viņķis, 506 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sazniedzama redakcijā, tālr. 536—3289;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Zanis Zeltiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus pēc vajadzības sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs teikats un ne katrē gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Sakarā ar pārkārtojumiem mūsu laikraksta iespiešanā, lūdzam sludinājumu devējus ievērot šādus pēdējos termiņus: laikraksta trešdienas numuram sludinājumi nododami vēlākais iepriekšējā sestdienā līdz plkst. 12 dienā, bet sestdienas numuram — iepriekšējā trešdienā līdz plkst. 12 dienā.

turas pie saviem principiem, kas bieži ir tukšu zvanu skandināšana. Ir ļoti iespējams, ka ALAs kultūras fonds savu dziļdomīgo klusēšanu „Jaunās Gaitas" lietā vēl turpinās simt gadu, tā sniegdams jaunu trimdas rekordu, kas noteikti jau tagad būtu apbalvojams ar „kartupeļu medāli."

Valdis Vītols, Kanadā

☆

KLĪVLENDAS DZIESMU SVĒTKU PROGRAMMA

Koŗu dziedātāji priecājas, ka pēc ilgas gaidīšanas 1968. gada ASV latviešu dziesmu svētku organizēšanas darbi sakustējušies.

Lasot laikrakstos par nākošo Klīvlendas dziesmu svētku kopkoŗa programmu, diemžēl, jākonstatē, ka tajā nav nevienas komponista Valdemāra Ozoliņa koŗa dziesmas. Kopš 6. dziesmu svētkiem Rīgā 1926. gadā visos nākošajos vispārējos dziesmu svētkos Latvijā koŗi dziedājuši un iemīļojuši viņa dziesmas. Lai pieminam tikai dažas skaistākās — „Krēslā", „Dzērves un ērglis", „Bērnu dienas", „Latvija dailā". V. Ozoliņš ir dedzīgs latvietis, kas ar visu sirdi vienmēr sījums gaidams būvniecības nozarē, jo te jūtamākais darba roku trūkums.

Kanadas studentiem, meklējot vasaras darbus, izredzes šogad lielākas, gaidāms arī labāks atalgojums. Tomēr sacensība pēc darba vietām vēl arvien ir visai slva, jo šogad universitātēs stupēs ap 20.000 studentu vairāk kā pērn. Inženierzinātņu un mākslas skolu audzēkņiem izredzes uz darbu pavājas. Lielākais piepraseījums

KULTŪRAS FONDA LAUREĀTI (I)
Gleznotājs Jānis Kalmīte: „Jau tēvs teica: Janka, neaizraujies ar rijām,— ar arklu uzarsi kaut ko lielāku!"
Ed. Keiša šaržs

Eduarda Vingra vinete un ilustrācijas

(99. turpinājums)

Referents apklust un mazliet bikli raugās apkārt, it kā baidīdamies, ka pateicis par daudz.

Tēvocis Pēteris ir pirmais, kas plecīgo puisi uzslavē par labo referātu. Tas gan iznācis visai pagaŗš, kādēļ pārrunām šai vakarā neatliek laika.

Jaunais grupas dalībnieks kautrīgi grozas krēslā. Liekas, ka viņam patiešām neērti uzslavu dzirdēt.

„Ko nu es . . . Pateicu tikai savas domas. Bet galvenais — manā rīcībā jau arī bija sevišķi materiāli," plecīgais puisis nosaka, uzlūkodams tēvoci Pēteri.

Kādi tie sevišķie materiāli bijuši, to neļautājam.

Studiju kollēgu vidū šis puisis iesaukts par Lāčplēsi, kaut īstais vārds ir Indulis. Viņam referējot, biju puisi novērojusi un mēģinājusi uzminēt, kādēļ viņš šādā vārdā iesaukts. Teiku Lāčplēsis tāds ārēji varētu izskatīties — blonds, zilām acīm, liela auguma, platiem pleciem . . . Induļa vārdos izpaužas dziļa pārliecība par teikto, kas negribot pārliecina arī klausītājus, viņa runā skan spēks, mērķtiecība. Bet tagad, pēc referāta, Indulis smaida pats, un līdz smaida arī viņa acis, kas tik labsirdīgā kautrībā nu klejo no viena vakara dalībnieka pie otra. Šis puisis esot neticami apdāvināts, sajūsmā man bija stāstījusi Līvija, arī fiziski stiprs un izveicīgs: lekciju starplaikos viņa draugi allaž vedot citu fakultāšu studentus ar Induli spēkoties, ko viņš ar lielu prieku pieņemot, bet pārējie, blakus stāvēdami, slēdzot derības. Paša fakultātes studenti uz spēkošanos vairs neielaižoties, jo Indulis pēc kārtas pieveicis jau visus, kas sacensībai pieteikušies. Tādēļ pieveiktie tagad meklējot citur spēka vīrus, lai paši vismaz baudītu noskatīšanās prieku . . .

„Nu, Lāčplēsi, par nopietnām lietām pietiks," Induli uzrunā tēvocis Pēteris, „taču izstāsti vēl, ko jūs izstrādājāt ar to sarkano Frīdi . . ."

„Nebija jau nekas sevišķs . . . Tikai drusku pamācījām gudrinieku."

„Stāsti vien!" mudina tēvocis Pēteris. Liekas, ka viņš Induli labi pazīst, jo uzrunā viņu ļoti personīgi un sirsnīgi.

Visiem zināms, ka no augstākajām mācības iestādēm, kādas Rīgā pastāv, tieši lauksaimniecības akadēmija ir vislatviskākā, ar vislielāko nacionāli noskaņoto studentu skaitu, ar vismazāko komjauniešu procentu.

„Atskaitot pāris komjauniešu - novērotāju, kādus piekomandē katrai fakultātei un kuŗus arī jau no tālienes katrs pazīst, mums nebija komjauniešu pašu vidū, nedz vispār līdzskrējēju fakultātē," iesāk Indulis. „Bet tad pēkšņi šis Frīdis . . . Viņš gan arī nav nekāds komūnists, to mēs zinām, tikai sava labuma meklētājs, kādēļ taisās par sarkano. Vienā otrā reizē mums jārunā to, ko nedomājam, jārunā tādēļ, ka uz to spiež apstākļi, bet Frīdis gāja par tālu un jau sen krita mums uz nerviem.

Vasaras praksi mums bija jāpavada Talsu apkārtnē. Un tur nu atkal Frīdis taisīja dažādus izlēcienus. Lai apmierinātu savu iedzeršanas kāri, viņš draudzējās ar izpildkomitejas viriem, pat pieteicās par agitātoru vēlēšanu laikā. Bet kad tika pie alkohola, tad arī dzēra, kamēr palika guļam... Bieži vien viņš arī izkāvās ar saviem dzīru biedriem. Vietējie iedzīvotāji, vērojot Frīža ālēšanos gan ar komūnistu frazēm, gan dzeršanu un kaušanos, vērtēja mūs, visus pārējos studentus, par viņam līdzīgiem. Tas nu mūs sevišķi nokaitināja.

Kādās saimnieku pamestās mājās pie paša Talsu ezera bēniņos glabājās zārks, kuŗu, acīm redzot, vecais saimnieks bija sagādājis, par savu pēdējo stundu domādams. Kad Frīdis atkal reiz dzēra uz Staļina un sarkanarmijas veselību, ālēdamies līdz nesamaņai, un mūs, pārējos studentus, vēlāk aicināja savu biedru pievākt, mēs viņu, iepriekš sarunājuši, ievietojām šajā no bēniņiem nonestajā zārkā, kuŗu novietojām uz plosta, kas stāvēja ezera malā. Zārka vāku nolikām šķirstam blakus. Pašu Frīdi viegli piesējām pie zārka, lai viņš dzērumā no tā neizveltos. Gulētāju tad pārsedzām ar sarkano karogu, ar kuŗu Frīdis tai dienā bija plātījies un vēlēšanām par godu apkārt nēsājis. Piespraudām viņam arī plakātu ar uzrakstu „Frīdi, dusi saldi, nu tu esi paradīzē!', bet rokā iespiedām tukšu pudeli. Tad palaidām plostu ezerā. No krasta nofotografējām, kā Frīdis aizplosto."

Indulis apklust, bet nu viņa seja un acis mirdz īsti zēniskā nerātnībā.

„Un kas tad notika?" ziņkārīgi ievaicājas Līvija.

„Pēc kāda laika Frīdis atžilba . . . Varat iedomāties viņa izbailes! Par tām liecināja viņa brēcieni pēc palīdzības . . . Krastā pa to laiku bija salasījies paliels ļaužu bars. Visi smējās locīdamies, redzēdami, ka tas, kas plosto zārkā pa ezeru, ir apkārtnes miera traucētājs — sarkanais Frīdis. Neviens arī netaisījās pārlieku steigties ar viņa glābšanu. Frīža žēlie kliedzieni skatītājus tikai uzjautrināja: lielais varonis nu pats atradās kļūmīgā situācijā. Tā nu Frīdis arī dabūja vairākas stundas zārkā papeldēt pa Talsu ezeru, kamēr beidzot ieradās ugunsdzēsēji un plostu izvilka krastā. Vajadzēja redzēt Frīža seju, kad viņš, dzērumu izgulējis, izrausās no zārka! . . . Mēs viņu atkal un atkal fotografējām."

„Vai nekādas komplikācijas pēc tam neradās?" iejautājās atkal Līvija. „Vai nepiesēja kādam politisku lietu?"

„Tas gan varēja notikt. Bet Frīdis, dabūjis mācību, nesūdzējās. Arī apkārtnes ļaudis nebija ieinteresēti, tieši otrādi. Kā jau teicu, Frīža izdarības viņiem sen jau bija apnikušas."

„Un kāds Frīdis ir tagad? Vai plātās vēl tāpat kā agrāk?" iejautājos arī es.

„Kur nu! Tagad viņš kļuvis pavisam cits cilvēks. Mātes izlutināts dēliņš jau viņš bijis un ir, bet nu netaisās vairs par varoni uz citu rēķina. Arī sarkano frazes atmetis. Liekas, viņš patiešām sapratis, kā citi uz tām skatās."

Kopā ar Līviju dodos mājup. Uz ielas viņa saka:

„Vai tu zini, kas tie bija par sevišķiem materiāliem, kuŗus Indulis pieminēja? Tu neuzminēsi, kaut arī ilgi pūlētos. Tēvocis Pēteris viņam iedevis kāda agrākā Latvijas universitātes profesora manuskriptus, kuŗu autors tagad atrodas Rietumos. Šie manuskripti kaut kādā ceļā no viņas puses še iesūtīti . . ."

(Turpinājums sekos)

Arnolda Šturma

Klīvlendas latviešu koncertu apvienības pēdējais šīs sezonas koncerts bija veltīts Arnolda Šturma darbiem. Tos atskaņoja soprāns Irma Kurme, pianiste Vēra Leinvēbere un flautists Arnolds Šturms. Programmā bija trīs svītas flautai un klavierēm, astoņas dziesmas soprānam, svīta klavierēm un divas latviešu tautas dziesmas balsij, flautai un klavierēm.

Šturma darbos galvenokārt dominē impresionisms, preciza formas apdare un ritmiska vienveidība. Svītā Nr. 2 (1960. g.) it sevišķi sarabandē, labi veidota tematiskā uzbūve flautai; pārsteidz pēkšņā stila maiņa trešajā daļā. Svītā Nr. 1 (1952.), kas tverta divpadsmit toņu tehnikā, pavīd mūsdienu rakstības kolorīts. Šai svītā trumentiem vair pības, it sevišķi A vo daļā pēc fla „Modālā svīta klausītāju saista rakstību flautai. tu lieliski ar ha

Šturms labi p trumentu, un re stība ir izlīdzināt pressivo noska briljantām nošu nācijai un miera gums un vieglu kajās dziesmās ras Zāles tekst kokle', „Mirklis „Sudrabainais gremdētā dārzā parāda par imp strāvotu romar ar dziedājumu kas uzstāda lie

BERTAS UN MIĶEĻA GEISTAUTA

Kad pērnā gada februārī Berta Geistaute rīkoja savu pirmo patstāvīgo darbu izstādi, tajā vārējām iepazīties ar gleznotājas pirmo 10 gadu darba rezultātiem. Izstādītie darbi liecināja, ka strādāts ir daudz un ne bez panākumiem. Sabiedrības atsaucības iedrošināta, Berta Geistaute bija metusies darbā ar vēl lielāku enerģiju, viena gada laikā sarīkodama (kopīgi ar vīru Miķeli Geistautu) vairākas izstādes arī citos latviešu trimdinieku „pagastos", iekļūdama arī Kultūras fonda rīkotajā mākslas izstādē.

Pašreizējo Bertas un Miķeļa Geistauta kopīgo darbu izstādi Minneapolē rīkoja Latviešu apvienība Minesotā, un to atklāja 13. maijā. Gleznotāja Berta Geistaute šajā izstādē pārstāvēta ar 35 darbiem eļļas tehnikā. Salīdzinot ar viņas pirmo patstāvīgo darbu skati pērnā gadā, šoreiz daudz lielāka dažādība sižetu resp. apstrādāto tematu izvēlē. Gribētos pat teikt, ka tik liela sižetu dažādība — dabas skati, puķes, žanri, figūrālas kompozīcijas, klusās dabas, tautiski tematī un celtnes — vienā izstādes telpā nedod vajadzīgo kopnoskaņojumu. Gleznotājas tehnika nesaprotami, ka dziesmu svētku programmas sastādītāji nav uzņēmuši nevienu viņa dziesmu kā iepriekšējos divos vispārējos ASV latviešu dziesmu svētkos, tā arī nākošajos. Vēl ir laiks šo kļūdu novērst.

Neieskaitot himnas, jauktiem koŗiem jāiestudē 14 dziesmu, vīru koŗiem — 4. Skanīgam vīru koŗim četras dziesmas ir pārāk maz, citādi tās prasītos pēc atkārtojuma. Būtu vēlams vīru koŗu dziesmu skaitu palielināt un vīru koŗiem iestudēt nobeiguma daļas kopkoŗa dziesmas, lai tā pastiprinātu kopkoŗa vīru balsis un apvienotu beigās visus dziedātājus.

Arvīds Kalācis
Rotas koŗa priekšnieks
Mančestrā, A. S. V.

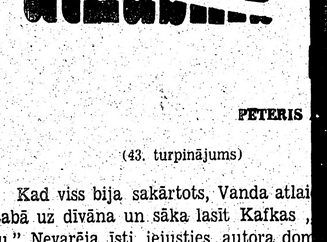

PĒTERIS

(43. turpinājums)

Kad viss bija sakārtots, Vanda atlai istabā uz dīvāna un sāka lasīt Kafkas mu." Nevarēja īsti iejusties autora dom nespēja izprast Georgu, kuŗu viņa tēvs n pašnāvībai. Viņa zināja, ka Kafka tēlojis jās parādības tādēļ, lai izgaismotu savu iekšējos pārdzīvojumus. Arī viņas dzīvē zies kas neizdibināms. Mātes un tēva pad pārāk nolietoti. Varbūt tie bija labi domāt spēja izskaidrot Česlava rīcību. Tā nebij ietiepība vai pēdu dzīšana citai sievietei, ja Vinsents Bārlejs. Te bija kas cits. Bet tā bija viena no dzīvības miklām, kuŗa n psīchiatru un ārstu analizei? Viņa nespēja Česlavam. Varbūt tagad Česlavs pats at noslēpumu?

Jautājumi ievijās starp izlasītā teiku neļāva iegremdēties Kafkas pasaulē. Stu tās it kā saķelta divās daļās. Viena pievē kam, otra Česlavam. Pašas viedoklis bija viņai trūka drošu pamatu zem kājām. gulēja pie kamina, pēkšņi sāka smilkstēt jās. Tā bija zīme, ka mājai kāds tuvojā nosvieda grāmatu un steidzās pie loga.

Tur viņš nāca — nesteigdamies, apk rodams, taisns kā karavīrs; matus purinā vējš, mētelis bija pusaizpogāts. Vanda pi devās uz durvīm sagaidīt viesi. Suns s studente vilku norāja un atbīdīja atpa liec, guli!" Suns nolaida asti.

Arnolda Šturma darbu koncerts Klivlendā

Klīvlendas latviešu koncertu apvienības pēdējais šīs sezonas koncerts bija veltīts Arnolda Šturma darbiem. Tos atskaņoja soprāns Irma Kurme, pianiste Vēra Leinvēbere un flautists Arnolds Šturms. Programmā bija trīs svītas flautai un klavierēm, astoņas dziesmas soprānam, svīta klavierēm un divas latviešu tautas dziesmas balsij, flautai un klavierēm.

Šturma darbos galvenokārt dominē impresionisms, precīza formas apdare un ritmiska viengabalainība. Svītā Nr. 2 (1960. g.) it sevišķi sarabandē, labi veidota tematiskā uzbūve flautai; pārsteidz pēkšņā stila maiņa trešajā daļā. Svītā Nr. 1 (1952.), kas tverta divpadsmit toņu tehnikā, pavīd mūsdienu rakstības kolorīts. Šai svītā arī abiem instrumentiem vairāk idejiskas kopības, it sevišķi Andante espressivo daļā pēc flautas kadences. „Modālā svīta" (1961., 1963.) klausītāju saista ar brīnišķīgu rakstību flautai. Šī svīta skanētu lieliski ar harpsichordu!

Šturms labi pārzina savu instrumentu, un reizē ar to arī rakstība ir izlīdzināta. Krāsainas, espressivo noskaņas mainās ar briljantām nošu skrejām; rezignācijai un mieram seko rotaļīgums un vieglums. Četrās liriskajās dziesmās (1963.) ar Klāras Zāles tekstiem — „Mēness kokle', „Mirklis ārpus laika", „Sudrabainais avots" un „Nogremdētā dārzā"— Šturms sevi parāda par impresionisma caurstrāvotu romantiķi. Pavadījums ar dziedājumu še iet roku rokā, kas uzstāda lielas prasības kā dziedātājai, tā pianistei. Četras dziesmas (1964.—1965.) — „Upe (Linards Tauns), „Dārzā" (Baiba Bičole), „Dzīve plūst" (Ilze Šķipsna) un „Smaids" (Linards Tauns) — tvertas vienveidīgā harmoniskā struktūrā un nokrāsās. Svīta klavierēm (1962), kaut arī vietām ne sevišķi pianistiski rakstīta, ir jauks pienesums latviešu klavieru literātūrai.

Arnolda Šturma mūzicēšana balstās uz pilnīgi atbrīvotu tehniku, pārdomātu frazējumu un precīzi izstrādātu priekšnesumu. Mākslinieka flautas toņis ir dzidrs un pa lielākai daļai elastīgs, kas rada dažādas iespējas niansu nokrāsās. Plašās elpas rezerves paver iespēju skaistai izlīdzinātai tematiskai līnijai. Varēja vēlēties vēl lielāku vibrato pielietošanu dinamikas notonējumiem, jo reizēm kāpinājumiem nā vakarā būt izcilai solistei, pietrūka gaisotnes. Ansambliski pavaditājai un ansamblistei! lielāka sadarbība ar pianisti bū-

Verena Dambrane

tu sniegusi dziļāku mūzikālo domu kristalizāciju.

Irma Kurme dziedāja Šturma dziesmas ar tehnisku un mūzikālu gatavību. Māksliniecei ir ļoti patīkami tembrēta balss, lieliska elpas kontrole un laba stila izjūta. Kurmes dziedājumā tehnika kalpo mūzikālo ideju reālizēšanai, un reizē ar to viņas priekšnesums ir dzīvs un elpo. Dziesmu izpildījumā pārdzīvojums iegūtu ar lielāku izteiksmes brīvību melodiskajā un ritmiskajā plūsmā.

Vēra Leinvēbere iepriecināja ar saviem delikātajiem pavadījumiem dziesmās un vienveidību domā un izpildījumā kamermūzikas darbos. Klavieru svīta viņas atskaņojum. atklājās pamatīgās līnijās, bez niansu notonējumiem. Ir gandrīz neiespējami vienā vakarā būt izcilai solistei, pavaditājai un ansamblistei!

Verena Dambrane

BERTAS UN MIĶEĻA GEISTAUTA IZSTĀDE

Kad pērnā gada februārī Berta Geistaute rīkoja savu pirmo patstāvīgo darbu izstādi, tajā varējām iepazīties ar gleznotājas pirmo 10 gadu darba rezultātiem. Izstādītie darbi liecināja, ka strādāts ir daudz un ne bez panākumiem. Sabiedrības atsaucības iedrošināta, Berta Geistaute bija metusies darbā ar vēl lielāku enerģiju, viena gada laikā sarīkodama (kopīgi ar vīru Miķeli Geistautu) vairākas izstādes arī citos latviešu trimdinieku „pagastos", iekļūdama arī Kultūras fonda rīkotajā mākslas izstādē.

Pašreizējo Bertas un Miķeļa Geistauta kopīgo darbu izstādi Mineapolē rīkoja Latviešu apvienība Minesotā, un to atklāja 13. maijā. Gleznotāja Berta Geistaute šajā izstādē pārstāvēta ar 35 darbiem eļļas technikā. Salīdzinot ar viņas pirmo patstāvīgo darbu skati pērnā gadā, šoreiz daudz lielāka dažādība sižetu resp. apstrādāto tematu izvēlē. Gribētos pat teikt, ka tik liela sižetu dažādība — dabas skati, puķes, žanri, figūrālas kompozicijas, klusās dabas, tautiski temati un celtnes — vienā izstādes telpā nedod vajadzīgo kopnoskaņojumu. Gleznotājas technika kļuvusi brīvāka, bet dažos darbos arī neizsvērtāka, sasteigtāka. Berta Geistaute, bez šaubām, ir talantīga gleznotāja, bet arī talants vadāms stingriem „grožiem"... Joprojām nopietni asināma arī paškritika.

Tēlnieks Miķelis Geistauts šajā izstādē devis 18 darbu, pa lielākai daļai neliela apmēra. Bez baltā marmorā cirstā darba „Slāpes", ir daži veidojumi ģipsī, bet gandrīz visi pārējie — griezti kokā. Vairākās koka mezglīgūrās redzami veiksmīgi attēloti mūsu tautiskie temati un latviski simboli. Visos Miķeļa Geistauta darbos redzama meistariska varēšana, virtuozitāte un materiāla izpratne. Ir arī pāris jaunu meklējumu apdarē,— diemžēl, gan vairāk tēlniecisku formu sairdināšanas virzienā. Gaidīsim, kad apdāvinātais tēlnieks nāks klajā ar lielāka apmēra darbiem.

Izstāde jau atklāšanas vakarā bija kupli apmeklēta, daži darbi pārdoti. Netrūka arī tradicionālo apsveikumu, ziedu un kafijas ar cepumiem, par kuŗiem bija rūpējusies Latviešu apvienības Minesotā dāmu komiteja.

Edvarts Tūters

Rita Gāle

KARA ZĒNS

Gana rīksti viņš iesprauda pievārtē,
Aizviedams kara ceļu,
Kā reiz senajā dziesmā teikts:
Ja dzīvs vēl, lai zeļ.

Vecāmāte, burve un zīlniece,
Sildīja sēklas delnās,
Kiršu kauliņus, ozola zīles
Un magones melnās,

Un teica: „Ne smiltis, bet sēklu nem,
Pasaulē iedams.
Jaunus dārzus reiz dēstīt
Pārnāksi dziedādams."

Par vēlu no mājām izgāja,
Pakrita dūmos un tvanā,
Līdz nāves klusumā dzirdēja
Dzeguzi zvanam.

Degošu māju dūmakās
Trīsdesmit kūkojusi.
Viņš cēlās un skumīgs aizgāja
Uz otru pusi.

Divpadsmit galvas atstājis,
Deviņas kaudams,
Pār plašu jūru aizbrauca
Raudādams.

Svešumā mīlzīgs ozols zeļ,
Zuburu trejdeviņu.
Dobumā bites skumīgi dzied:
„Pūt, vējiņ, dzen laiviņu!"

Arnolds Apse

BEZ CEĻA

GUNARA JANOVSKA LAIKMETA IMPRESIJAS, GUNARA PĀVULA VĀKA ZĪMĒJUMS, APGĀDS ZIEMEĻBLAZMA, 1965. GADĀ

Šī grāmata mūsu dailliteratūrā ir pirmais plašākais darbs par vācu okupācijas laiku Latvijā. Te tūlīt rodas pamatots jautājums: kādēļ mūsu rakstnieki par šo laiku atturējušies rakstīt? Varbūt sacerējumi ir, bet grāmatu izdevēji atturas tos publicēt? Ja tā, tad tas pats jautājums: kādēļ? Ja mūsu viedoklis ir latviešu publicēt nav pamata. Kā 1940. gadā Latvijā ielauzās Staļina armija, tā 1941. gadā iesoļoja Hitlera kaŗaspēks. Hitleram nebija nodoma humānitātes vārdā mūs nu" dzirām pirms bojā ejas. Grāatbrīvot no bolševikiem un atjaunot Latvijas neatkarību. Staļina armijas padzīšana no Latvijas un reizē ar to mūsu zemes ieķļaušana Lielvācijā bija nepieciešama sastāvdaļa viņa pasaules iekaŗošanas plānos. Šo nav ko izteikt krievu boļševiku un vācu nacionālsociālistu iedeloģiju. Pietiks, ja atcerēsimies, ka abu režīmu ideoloģijas reālā izpausme bija pilnīgi vienāda: mūsu tautas paklaušana svešai militārai varai un vienpartijas diktātam, pārpildīti cietumi, masu kapenes, bailes no nākamās nakts un neziņa par rītdienu. Ja pirmo krievu okupācijas gadu saucam par baigo gadu, ja vairāki mūsu autori par to sarakstījuši grāmatas, kādēļ tad hitleriešu okupācijas periodu līdz šim īsumā bija pieminējuši tikai pāris autoru? Negribu mēģināt šajā rakstā uz šo jautājumu atbildēt, bet gribu gan ko citu: pavisam vaļsirdīgi teikt Gunaram Janovskim paldies par viņa grāmatu „Bez ceļa" Šīs laikmeta impresijas ir romāna veidā rakstīts mūsu tautas vēstures dokuments.

Grāmatā attēlotie notikumi risinās Latvijā, sākumā tālu frontes aizmugurē, tādēļ dabīgi, ka autors neraksta par frontiniekiem. Viņš raksta par dažādiem priekšniekiem, to palīgiem un „palīgu palīgiem', par iestāžu vaditājiem, ierēdņiem u. t. t. Tātad — par cilvēkiem, kuŗus frontinieki tolaik sauca par „UK kartniekiem, aizmugures varoņiem, memmes dēliņiem". Frontes tuvošanās dēļ šaubas par vācu armijas uzvaru kļūst arvien lielākas, rodas sajūta, ka darāmais darbs ir bez jēgas un nozīmes. Tādēļ šie „aizmugures varoņi" arvien vairāk sāk nodoties dzēršanai, uz visu skatīdamies no „pudeles perspektīvas". Gadās arī, ka dzeršanai par iemeslu ir nacionālo jūtu aizvainojums. Kāds ordeņots vācu virsnieks dzērumā sāk izklāstīt, ka kopīgi ar fon Mēdemu gribot organizēt zemgaliešu divīziju. Beidzot viņš nepārtraukti atkārto: „Jūs, zemgalieši, jūs esat ģermāņi!" Kad zemgaliešu „slavinātājs" ir aizvadīts, apriņķa priekšnieks majors Linders vairs nevar nocīesties: „Daudz ko esmu spējīgs izturēt. Kalpoju šiem sātaniem pēc labākās sirdsapziņas, reizēm zobus griezdams un dūres vīstīdams, bet no šī apvainojuma tiek par daudz arī manai sirdij. Iesim, zēni, atpakaļ noskalot savas zemgaliešu dvēseles." (81. lp.)

Bet Gunars Janovskis nerakšta vienīgi par „aizmugures varoņiem" dzirām pirms bojā ejas. Grāmatā netrūkst arī traģisku notikumu: sarkano partizānu — latviešu darbība, vietējo kārtības sargu — protams, arī latviešu — akcijas pret tiem, skolotāja Kalēdes smagie garīgie pārdzīvojumi un meditācijas, kas viņu noved gandrīz līdz ārprāta robežai. Frontes tuvošanās visas norises padara asākas un straujākas. Kā komiskie, tā arī dramātiskie notikumi sakāpinās līdz rēgainībai, un tad nāk tā laika lielās traģikomēdijas beigas — krievu tanku ierašanās, kas nesaudzīgi pieteic lielās nākamo dienu traģēdijas sākumu. Gandrīz visi grāmatā minētie cilvēki izklīst kur kuŗais, izklīst — bez ceļa. Arī iepriekš tie bija briduši bez ceļa.

Viens no spilgtākajiem rakstuŗu zīmējumiem ir apriņķa priekšnieks majors Linders: ārkārtīgi iedomīgs („Arvien retāki kļūst prātīgi un apdomīgi cilvēki. Laimīgā kārtā šis tāds ir. Es pats gan arī vienmēr tāds esmu bijis." — 37. lp.), enerģisks un izdarīgs („Paģirās vecais jokus nepazina!"— 34. lp.). Labi izdevies ir tipiski laikmetīgas sievietes — Laimas — raksturojums. Viņa atklāti pasaka: „Ar tādu kopā var droši laisties uz Kurzemi un, ja vajadzīgs, tālāk uz Vāciju. Viņš runā vāciski, viņam ir uzstāšanās, kundziskas manieres. Rīgā viņam jau sagatavotas divas lielas kastes speķa, vienam ir viss... Bet kā man būtu ar jums? Droši vien, man jau ritdien pat būtu jāsāk domāt par to, ko ēdīsim un ko darīsim... Kāpēc man būt nelaimīgai ar jums, ja es varu būt laimīga ar Voldi?" (172.) Bet tai pašā laikā viņā kā zemdega gruzd ilgas pēc citāda cilvēka, tāda, kam nav ie-

(Nobeigums 6. lpp.)

Top jauna vēstures grāmata

Kopš 1959. gada Latviešu kultūras semināŗa darbojas Dr. N. Viksniņš. Tagad viņa Latvijas vēstures neklātienes kurss tuvojas nobeigumam. Sakarā ar to paredzēts šīs viņa lekcijas publicēt. Grāmatas virsraksts domāts: „Latvijas vēsture jaunā gaismā." Protams, šāds tituls var izlikties pārāk skaļš un pretenciozs, tomēr grāmatā patiešām daudz jaunu atziņu. Kurss veidojies 6 gadu laikā, sakarā ar lekciju pavairošanas un izsūtīšanas grūtībām. Toties tas nācis grāmatai par labu: autoram bijusi iespēja katru lekciju pamatīgi pārdomāt un izstudēt plašāku literātūru. Tā kā tieši pēdējos gados nākšas klāt vairākas jaunas publikācijas Latvijas vēsturē, tad pirmās 9 nodaļas ievērojami paplašinātas. Tātad, jaunā grāmata atspoguļos citu vēsturnieku jaunās pamatotās atziņas, kā arī paša autora dziļāku pārdomu rezultātus.

Šī jaunā Latvijas vēstures grāmata nav domāta par mācību grāmatu skolām, jo lekcijas bija izstrādātas studentiem un pat augstskolu beigušajiem. Toties grāmata labi noderēs Latvijas vēstures skolotājiem, skautu un gaidu vadītājiem, arī jaunatnes pulciņu vadītājiem Latvijas vēstures kursu noorganizēšanai.

Kādreiz ALAs kultūras biroja darbinieku apspriedē Ņujorkā gleznotājs L. Linauts konstatēja, ka latviešu bērni amerikāņu skolās jūtas nelaimīgi, ka nevar pastāstīt par savu zemi un tautu nekā tāda, ar ko viņi dibināti varētu lepoties. Jaunajā grāmatā pasvītrots tieši tas, ar ko latviešiem var lepoties. Mazu ieskatu par jaunās grāmatas raksturu var atrast Dr. N. Viksniņa rakstā „Latvijas vēsture jaunā skatījumā" („Latvija Amerikā" 1963. g. 6. un 9. nov. un ALA kultūras biroja biļetena 10. burtn., 1964.)

Lai nodrošinātu jaunās grāmatas iegādāšanos, ar šo atklāta iepriekšēja pieteikšanās viena mēneša laikā pēc šīs informācijas publicēšanas, rakstot Dr. N. Viksniņam — 200 Gilham St., Philadelphia, Pa, 19111, U.S.A. Tas palīdzēs noteikt metienu lielumu, kā arī grāmatas cenu, kas gan nekādā ziņā nepārsniegs 5 dolārus.

atvasnis sākas oktobrī

PĒTERIS AIGARS © ROMANS

(43. turpinājums)

Kad viss bija sakārtots, Vanda atlaidās viesistabā uz dīvāna un sāka lasīt Kafkas „Spriedumu." Nevarēja īsti iejusties autora domu gaitā, nespēja izprast Georgu, kuŗu viņa tēvs noved līdz pašnāvībai. Viņa zināja, ka Kafka tēlojis tikai ārējās parādības tādēļ, lai izgaismotu savu varoņu iekšējos pārdzīvojumus. Arī viņas dzīvē ir ielauzies kas neizdibināms. Mātes un tēva padomi likās pārāk nolietoti. Varbūt tie bija labi domāti, bet nespēja izskaidrot Česlava rīcību. Tā nebija vienīgi ietiepība vai pēdu dzišana citai sievietei, kā domāja Vinsents Bārlejs. Te bija kas cits. Bet kas? Vai tā bija viena no dzīvības miklām, kuŗa nepadodas psīchiatru un ārstu analizei? Viņa nespēja pārmest Česlavam. Varbūt tagad Česlavs pats atklās savu noslēpumu?

Jautājumi ievijās starp izlasītā teikumiem un neļāva iegremdēties Kafkas pasaulē. Studente jutās it kā sašķelta divās daļās. Viena pievērsās Kafkam, otra Česlavam. Pašas viedoklis bija izgaisis, viņai trūka drošu pamatu zem kājām. Vilks, kas gulēja pie kamīna, pēkšņi sāka smilkstēt un ierējās. Tā bija zīme, ka mājai kāds tuvojās. Vanda nosvieda grāmatu un steidzās pie loga.

Tur viņš nāca — nesteigdamies, apkārtni vērodams, taisns kā kaŗavīrs; matus purināja rudens vējš, mētelis bija pusaizpogāts. Vanda pietvīka un devās uz durvīm sagaidīt viesi. Suns sekoja, bet studente vilku norāja un atbīdīja atpakaļ: „Paliec, gulī!" Suns nolaida asti.

Vanda pirmā sniedza roku un apskāva Česlavu, noskūpstot uz kreisā vaiga. Viņš bija rudenīgi atturīgs, bet laipns.

„Es tevi ļoti gaidīju," Vanda mulsdama runāja, aizmirsusi visus vārdus, kuŗus bija iecerējusi satikšanās mirklim.

„Gaidīji? Te nu es esmu!" teica Česlavs Dombrovskis, aplaidis skatienu viesistabai. „Tu labi izskaties, un te ir jauka vieta, kur tavi vecāki dzīvo," viņš piemetināja.

Vanda nesaprata, ko viņš ar to vēlējās atklāt. Česlavs taču pazina vasarnīcu. Viņš te vairākkārt bija ciemojies. Vai glaimi bija ievadījums rūgtajai patiesībai, ko viņš nolēmis atklāt?

Vanda vēroja līgavaini. Sejā nebija pārmaiņu, tikai zem acīm dziļākas rievas, it kā pēc negulētas nakts. Tomēr viņa skatiens vairījās satikties ar Vandas acīm. Kaut kas bija noticis, kāda siena bija nolaidusies viņu starpā.

„Nāc, Česlav, augšā," vedināja Vanda, kad atnācējs bija pakāris mēteli. Suns aizdomīgi vēroja svešinieku. „Nāc, te suns mūs traucēs. Viņš ir aizdomīgs pret katru, ko nepazīst." Viņi, nerunājot ne vārda, kopā uzkāpa otrā stāvā. Vanda pavēra tīka koka durvis un devās istabā pirmā. „Sēdies te," viņa norādīja Česlavam uz sagatavoto atzveltnes krēslu. Pati viņa apmetās uz gultas malas. „Un nu izrunāsim visu, kas pēdējās dienās sakrājies."

„Šis un tās jau ir pārrunājams," novilka Česlavs, tad teica jau siltāk un laipnāk: „Piedod, ka esmu bijis pret tevi netaisns, esmu tevi sāpinājis, bet tici — man nav bijuši ļauni nolūki. Mēs vienkārši beidzot esam atklājuši un izpazinuši savus raksturus. Kādreiz paiet ilgs laiks, kamēr cilvēki pie tā nokļūst. Sāpina viens otru, vaino likteni un apstākļus. Bet tas nav liktenis, tikai dzimšanas stundā iezīmētā daba." Česlava seja bija mierīga, tikai balss skanēja dobji un paskarbi. Varēja jaust, ka visu labi pārdomājis.

Vandai pārskrēja skudriņas pār muguru. Līgavainis iesāka tieši ar to, no kā viņa baidījās.

„Tu patiesi tā domā?" vaicāja studente, nolaidusi acis." Varbūt tu esi kaut ko pārpratis, varbūt es pati kādu domu tev neesmu visai skaidri pateikusi?" Viņa mazliet apklusa, aplaizīja lūpas, atmeta matus pār pleciem un tad turpināja lēni un piesardzīgi, kā taustoties nepazīstamā biezoknī. „Cik sen, vēl pirms dažām dienām mēs sapratāmies tik labi, bijām kā cimds ar roku. Man likās, ka mans tuvums tevi atveldzē, un tu man biji kā pavasara vēsma rudenī. Pie mūsu attieksmju debesīm nebija ne mākoņiša. Kā tas viss gadījies, ka mums sajucis soļu raksts? Kas mūs ir apbūris vai noskaudis?" Vanda cieši ielūkojās Česlava sejā, kādu iespaidu atstājis teiktais. Viņa kaklasaites mezgls bija sagriezies. Vajadzētu to, kā parasti, izlabot, tikai mazliet pasniegties, bet trūka spēka.

Jaunā vīrieša seja bija padrūma, bet ne īgna. Viņš sakrustoja kājas, lai būtu ērtāk sēdēt un turpināja:

„Burvji lai paliek pasakām, tur ir viņu vieta. Mums jātiek pašiem ar sevi skaidrībā. Vienīgā vaina ir, ka bijām paši sevi pārvērtējuši — tu mani, varbūt es tevi. Mēs bijām savu iedomu gūstekņi. Tagad zilās acenes vai, labāk, sārtās acenes ir saplīsušas. Ir skumji to atzīt, bet vēl launāk būtu sevi tālāk maldināt," Česlavs atzinās.

Vanda satvēra Česlava roku, paspieda to un vaicāja: „Vai tu šo alošanos atskārti tikai šajās nedaudzajās dienās? Mēs neesam bijuši lielāki fantasti, kādi vispār ir cilvēki mūsu gados. Gribas taču ticēt, ka laudis ir taisnīgi, godīgi, pilda dotos solījumus. Neviens nevar ilgu neticību un pastāvīgas šaubas izturēt. Biju pārliecināta, ka no tevis iznāks rūpīgs ģimenes tēvs, redzams zinātnieks, labs vīrs. Tu, varbūt, biji iedomājies, ka es esmu pasaku feja vai ziloņkaula figūriņa. Es tomēr esmu sieviete, prātīga vai aplama, bet sieviete ar visām vājībām, ar visiem untumiem un slepenām ilgām pēc ģimenes . . . Varbūt neesmu atminējusi tavas dziļākās tieksmes. Varbūt tevi savaldzinājusi kāda cita, izskatīgāka, gudrāka, varbūt arī bagātāka meitene vai sieviete? Viss ir iespējams. Ja tā, tad nevilcinies, nesāpini mani, nedod man liekas cerības. Esmu pietiekami stipra, lai panestu pārbaudījumus." Vanda raudzījās lielām ieplestām acīm līgavainī. Viņa bija savas bažas un aizdomas atklājusi. Ko viņš atbildēs?

„Cita sieviete," Česlavs atkārtoja. „Kādēļ tu meklē izskaidrojumu citā sievietē? Varbūt tāda sieviete vēl nemaz nav pasaulē, kuŗas dēļ es atteiktos no tevi. Bet ir noticis pavisam kas cits. Esmu pārliecinājies, ka tu iemieso tikai daļu no tā, ko es meklēju sievietē. Neņem ļaunā, bet tu, būdama tikai daļa, nevari dot visu." Česlavs cieši lūkojās Vandā. Viņa pietvīka. „Manī mīt mūžīgais karodznieks; tas ir mans liktenis. Katrai tautai ir tādi cilvēki, pavisam reti un nesaprotami individi, bet tādi ir. Es dzirdu mūžīgās Polijas aicinājumu. Jā, tā ir, nebrīnies par manām dīvainībām. Dzirdu sen apklusušas balsis, sen izdziedātas dziesmas; dzirdu soļus, kas skanējuši Varšavas ielās 1830. gadā." Česlava Dombrovska skatiens klīda netveramā tālumā. Viņš runāja kā transā. Vanda ar ziņkāri un šaušalām sekoja viņa domu gājienam. „Es redzu, kā sarkst Tatru galotnes rīta ausmā, jūtu rožu smaržu Vāveles pilsdārzā, dzirdu, kā vārpas saskaras Sandomiras kviešu laukos, aptveŗu, ko domā jaunieši un jaunavas, kas staigā pa Varšavas augstskolas gaiteņiem; es zinu, kad zāle dīgst Vislas krastos, un paredzu negaisu pār Belovežas mūža mežiem. Pats esmu šeit, bet mana dvēsele klejo tur . . ."

(Turpinājums sekos)

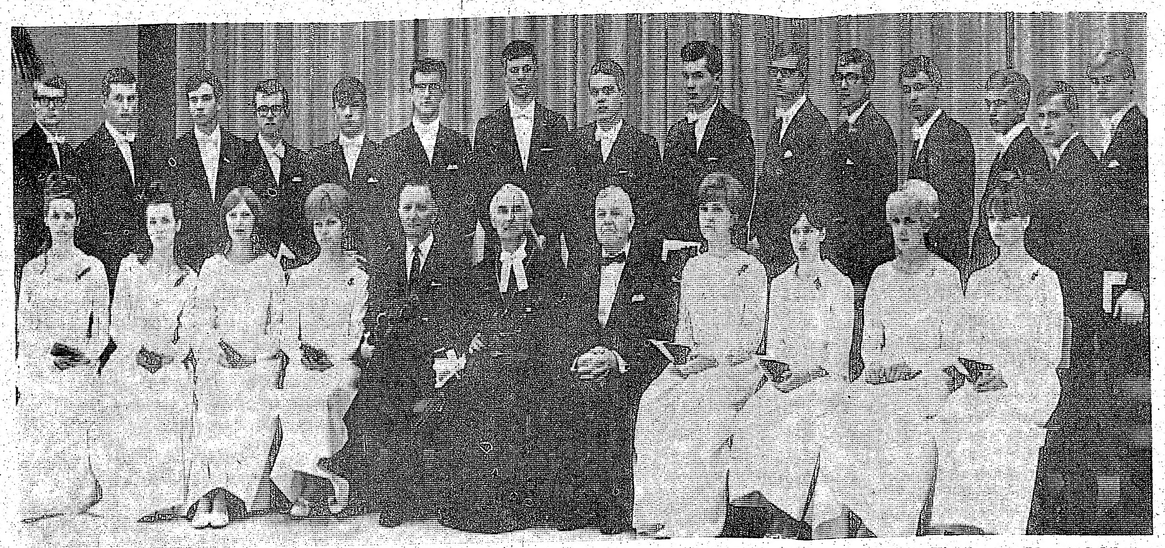

Toronto Sv. Jāņa draudzē bīskaps A. Lūsis 15. maijā iesvētīja 23 jauniešus; pirmā rindā no kreisās — Inta Kinstlere, Ligita Kinstlere, Līga Grīnberga, Dzintra Palmere, draudzes jaunatnes nozares vadītājs Jānis Ozols, bīskaps Arnolds Lūsis, draudzes priekšnieks Žanis Rūtenbachs, Ilze Lapsa, Inese Purēna, Ilga Salnāja un Rudīte Jansone; aizmugurē — Gunārs Laivenieks, Ivars Boriss, Uldis Fogelis, Egīls Fogelis, Imants Šķobe, Viesturs Šķobe, Kārlis Jansons, Juris Saksons, Andris Saksons, Pēteris Akers, Vitauts Akers, Edvīns Kukurs, Alnis Bāliņš, Jānis Purēns un Juris Mangulinš. Foto J. Liģers

Pirmās teātŗa dienas Kanadā

Pirmais praktiskā darba panākums, ar kuŗu iepazistinās plašāku sabiedrību pērn dibinātā Latviešu teātŗu apvienība Ziemeļamerikā, būs teātŗa dienas, kas notiks Toronto laikā no 24.—27. novembrim. Šis būs pirmais šāda veida sarikojums Kanadā, un paredzams, ka teātŗa cienītāji vienā nedēļas nogalē varēs noskatīties četras dažādas izrādes vairāku ansambļu sniegumā. Izrāžu novērtēšanai būs atsevišķa žūrijas komisija, kuŗā darboties jau piekrituši pazistamā aktrise Alma Mača, Labākajam ansamblim paredzēta ceļojošā balva, kuŗu dāvina DV Kanadas un ASV valdes. Bez tam paredzami arī vairāki citi apbalvojumi kā ansambļiem, tā atsevišķiem tēlotājiem un darbiniekiem.

Teātŗa dienu ietvaros būs iekārtota arī izstāde par latviešu skatuves darbu un attīstību. Izstādei domātie materiāli pieteicami līdz 1. oktobrim, bet piesūtāmi līdz 1. novembrim V. Varem, 182 Ellersly Ave, Willowdale, Ont., Canada.

Atsevišķas izrādes notiks Sv. Andreja baznīcas un Jarvis ielas vidusskolas telpās. Ieejas maksa visām četrām izrādēm 8 dol. pirmā vietā un 6 dol. otrā vietā. Atsevišķām izrādēm biļetes maksās 2, 2,50 un 3 dol.

Teātŗa dienās paredzētas arī dažas sanāksmes darbiniekiem un sabiedrisks draudzības vakars, kuŗu vadīs Ed. Ābele.

Visu sarīkojumu organizēšanai izraudzīta atsevišķa ŗīcības komiteja, kuŗas vadību uzņēmusies Inta Purva, bet sekretāres pienākumus veiks E. Zīverte un A. Briede. Komitejā darbojas vēl Dz. Pūpēdis, H. Miķelsons un R. Purvs, kā arī atsevišķu daļu vadītāji, kas tiešo darbu veikšanai pieaicinās nepieciešamos palīgus. Finanču daļu vadīs A. Miķelsons un R. Miglāns; tai piekrīt arī biļešu iepriekšpārdošana. Saimniecības daļu vadīs R. Zamlovska ar DV Toronto nod. vanadžu kopas darbiniecēm, gādājot par ēdnīcas iekārtošanu Latviešu namā un bufetēm izrāžu vietās. Telpu sagādi un viesu izvietošanu pārzinās A. Briede, bet aktieŗu apŗūpi A. Semenovs. Informācijas daļa rūpēsies par teātŗa dienu popularizēšanu un vispārēju informāciju, sarīkojuma laikā iekārtojot arī tālruņa dežūras publiskai informācijai.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

MŪS SAGAIDA...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pārrunās skāra arī 14. jūnija vēstuļu akciju vietējiem politiķiem, kuŗu veiks BTFK, bet LNAK aicinās latviešus rakstīt individuālas vēstules Plašāku atreferējumu par BTFK sēdi un 14. jūnija iecerētajiem sarīkojumiem sniegsim laikraksta nākošā numurā.

Valdes pr-dis J. Niedra savā ziņojumā informēja par Ņujorkā notikušo ALAs kongresu, kas bijis viens no plašākajiem un aktīvākajiem. J. Niedra arī apspriedies ar DV KV pr-di E. Krūku un DV palīdzības nozares vadītāju R. Puriņu par 14. jūnija ziedojumu vākšanu, kuŗu ar LNAK atbalstu organizēs DV, iegūtos līdzekļus savstarpēji sadalot Latvijas brīvības darbam.

Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda valdes sēdē no LNAK piedalījušies J. Mežaks un rakstniece Ingrida Vīksne. Kā ziņoja kasieris K. Tannis, Kanadas latviešu kopīgais devums kultūras fondam šogad bijis 1453,30 dol. K. Tannis piedalījies Kurzemes cīnītāju piemiņas svētbrīdī Saulainē, noliekot pie Krītušo piemiņakļa LNAK vainagu. Priekšsēža 2. vietnieks A. Rāviņš piedalījies kroātu 25 gadu valsts dibināšanas sarīkojumā, bet kultūras un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks Hamiltonas latviešu ģimnazijas izlaiduma aktā, pasniedzot LNAK balvu sekmīgākajam absolventam. J. Mežaks vēl ziņoja par ierosinājumu Latviešu namā novietot un apvienot LNAK, TLB un DV Toronto nodaļas bibliotēkas. LNAK valde šādu ierosinājumu atbalsta un vienošanās gadījumā nodos savu bibliotēku kopīgajam pasākumam.

Valdes sēdē vēl pārrunāja LNAK darba un idejas popularizēšanu, radot šim nolūkam atsevišķu posteni. Tāpat iedzīvinās arī LNAK biedru - maksātāju skaita palielināšanu, aicinot LNAK pārstāvjus organizācijās un draudzēs izplatīt LNAK biedru kartes. LNAK revizijas komisija darbosies šādā sastāvā: priekšsēdis J. Rolavs, sekretārs Dr. E. Upenieks un locekle B. Senkēviča.

Bez priekšsēža J. Niedras valdes sēdē piedalījās viņa vietnieki T. Kronbergs un A. Rāviņš, sekretārs J. Kalns, kasieris K. Tannis, valdes locekļi J. Grodnis un A. Vanags, kultūras un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, revizijas komisijas priekšsēdis J. Rolavs, LNJAK pārstāvis O. Sils un komponists A. Purvs.

R. N.

ALISES KALNIŅAS
GLEZNU IZSTĀDE
BERGDON GALERIJĀ
180 Davenport Rd., Toronto
no 5. — 21. maijam
no plkst. 10—5.30 pēcpusdienā
ceturtdienās no 10—9 vak., tel. 924-3865

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

● Hamiltonas latviešu biedrība 15. maija sapulcē ievēlēja valdi, kas pienākumus sadalījuši šādi: priekšsēdis Jānis Jasmanis, viņa vietnieks A. Geske, sekretārs J. Martinovs, kasieris V. Rudzītis un biedrzinis E. Kuncēns. Revīzijas komisijā darbosies H. Vilks, V. Ozols un T. Tērauds.

NIAGARA

◐ DV Niagaras nodaļas rīkotā tradicionālā Ziedu balle, kaut pavēsā laikā dēļ arī Niagarā pavasara ziedi vēl nebija izplaukuši, 15. maijā Stamforda leģiona zālē pulcēja ap 100 apmeklētāju, vairumā jauniešus. Skaistuma karalienes konkursā kandidāšu bija mazāk nekā citreiz. Šoreiz uzvarētāju pirmoreiz noteica publika nobalsošanā, ne vairs speciāla žūrija, kā līdzšinējos 11 konkursos. Ziedu karalienes godā tika nagariete Dagnija Celma, kuŗu ar karalienes lenti „kronēja" LNJAK viceprieksšēdis A. Smiltnieks. Par viņas galma dāmām, izraudzija Ingu Baumani un Daci Kārkliņu. Vanadzes pr-ces A. Celmas vadībā bija rūpējušās par loteriju. Ar dziesmām ballniekus iepriecināja Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rota meiteņu kvintets (I. Intenberga, V. Darkevica, M. Ezerkalne, I. Baumane un D. Kārkliņa), bet Dace Kārkliņa spēlēja solodziesmas M. Ezergailes klavierpavadījumā. Sarīkojuma norise atradās DV nodaļas pr-ža J. Celma pārziņā. Izpalika iecerētās jauniešu sacensības basketbolā par Niagaras vairogu.

O. K.

EDMONTONA

◐ Edmontonas Sv. Jāņa draudze 8. maijā atzīmēja Ģimenes dienu ar māc. K. Avotiņa vadītu dievkalpojumu Sv. Pētera baznīcā. Draudzes dāmu komiteja apveltīja katru sievieti ar neļķes ziedu. Sāda apdāvināšana draudzē jau kļuvusi par jauku tradīciju. Dievkalpojumu kuplināja viru dubultkvartets Dzintars ar dziesmu „Maza biju", bet latviešu svētdienas skolas audzēkņi A. Avotiņas vadībā nodziedāja „Dari mani, mīļais Jēzu!" Pēc tam bērni saviem vecākiem kā mīlestības simbolu piesprauda mirtes zariņus, kuŗus bija sagādājusi skolotāja A. Avotiņa. Arī šī izdarība sāk izvērsties par skaistu tradīciju.

—tis.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

◐ Latviešu lauksaimniecības biedrība 4. jūnijā plkst. 7.30 vakarā Smiltnieku saimniecībā Maksvellā rīko literāru vakaru „Andreja Eglīša dzejas pasaulē". Par dzejnieka darbiem referēs literātūras apcerētājs Dr. P. Vasariņš, bet Andreja Eglīša dzejoļus skandēs dzejniece Velta Toma. Nobeigumā paredzēts grozīju vakars.

VANKUVERA

◐ Latviešu skolas skolotāju, bērnu vecāku un organizāciju pārstāvju sanāksmē piedalījās 18 interesentu. Sapulci vadīja Vankuveras latviešu draudzes mācītājs K. Kampe. Par skolas stāvokli ziņoja faktiskais, bet neoficiālais skolas vadītājs Andris Zeidaks, norādot, ka skolā skaitās 16 skolēnu un mācības notiek svētdienu priekšpusdienās Ozolu ģimenes mājās. A. Zeidaks uzsvēra, ka stundu skaits jāpavairo, lai iemācītos pareizu latviešu valodu, un, ieskaitot mācīšanos mājās, tai jāveltī vismaz 10 stundu nedēļā. Skolas vecumā Vankuverā ir 76 bērni, no kuŗiem skolu apmeklē 16. Lai dotu iespēju latviešu valodu iemācīties visiem bērniem, A. Zeidaks izsūtījis neklātienes skolas lekcijas mājmācībai, bet atsaucība ļoti niecīga. Sapulce atzina, ka vainojami bērnu vecāki. Atzina bērnu svētku rīkošanas vajadzību, kuŗu izkārtot uzņēmās Arvīds Zariņš, aicinādams talkā vecākus un organizācijas. Skolas pārziņa pienākumus uzņēmās J. Ozols.

◐ Darbību atsācis jauktais latviešu koris diriģenta Arvīda Granta vadībā un pirmais mēģinājums notika Ceplīšu ģimenes mājās, piedaloties 24 dziedātājiem. Turpmāk koŗa mēģinājumi notiks igauņu baznīcas telpās, Oak ielas un 49. avenijas stūrī, un sāksies plkst. 8 vakarā. Mēģinājumi notiks katru piektdienas vakaru.

DV Toronto nodaļas sarīkojuma Maija karaliene (vidū) ar savām galma dāmām: no kreisās — Zinta Alka (Bafalo), Rudīte Gulbe (Toronto) un Vilma Miklaševica (Toronto). Foto: JAK

TORONTO ZIŅAS

◐ DV Toronto nodaļas rīkotā Maija balle 13. maijā Latviešu namā bija pulcinājusi vairāk nekā 100 apmeklētāju. Par Maija karalieni no 11 kandidātēm žūrija izraudzīja Rudīti Gulbi, kuŗa 16. aprīlī jau bija kļuvusi par DV futbolistu balles karalieni. Viņu ar karalienes lenti un kroni rotāja DV Toronto nodaļas pr-dis I. Zamlovskis un Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne. Par karalienes galma dāmām izraudzīja Zintu Alku no Bafalo un Vilmu Miklaševicu, kas saņēma ziedus. Vanadzes bija rīkojušas loteriju, spēlēja E. Zakuļa kapella. Sarīkojuma norises vadība atradās O. Klavenieka ziņā.

O. K.

◐ Vasarsvētku dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā notiks 29. maijā plkst. 2 dienā, apvienots ar draudzes koŗa garīgu koncertu. Tajā bez J. Baruša vadītā koŗa piedalīsies arī solisti — soprāns Silvija Ancāne, alts Maija Barusa, tenors Alberts Korsaks, baritons Alberts Vītols un ērģelnieks - komponists Imants Sakss. Pēc koncerta - dievkalpojuma baznīcas sarīkojumu telpās biskaps A. Lūsis referēs par saviem ceļojuma iespaidiem Vācijā un Anglijā.

◐ Saulaines bērnu vasaras nometnei nometnotāji pieteicami J. Koncim — 6 Crowland Dr., Rexdale, Ont., tālr. 741-3378. Vecāki, kuŗiem grūtības nometnošanas maksas sagādē, neatkarīgi no piederības draudzēm vai konfesijām lūgti sazināties ar biskapu A. Lūsi, kuŗa rīcībā ir Dr. Rengarta ziedotie līdzekļi trūcīgo bērnu uzņemšanai Saulaines nometnē. Bērnu svētki Saulainē šogad notiks laikā no 30. jūlija līdz 1. augustam.

◐ Sv. Jāņa draudzes mācītājam — biskapam A. Lūsim nebūs atsevišķu pieņemšanas dienu, bet viņš būs sasniedzams pa tālruņiem 536-2510 (dzīvoklī), 921-3327 vai 924-001 baznīcā) un IVY 3 Ring 5 (Saulainē).

◐ Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma Saulaines pārvaldē J. Koncis uzņēmies pārzināt jauniešu nometnes lietas, M. Bružis virtuves personālu un produktu piegādi, A. Lucs organizēs sarīkojumus, G. Tannis kārtos sporta nodarbības, bet kasiera palīga darbu veiks P. Kamaruts. Saulaines territorijā pāri Notavasagas upei šogad iekārtos jaunu pārvietojamas konstrukcijas tiltu, kuŗu dāvinājis A. Lucs. Saulaines ēkās vēl ir brīvas vietas vasarniekiem. Tās pieprasāmas pārvaldes priekšniekam A. Dobelim, 64 Ashborne St., Islington, Ont., tālr. 231-1619. Līgo svētki Saulainē šogad notiks 25. jūnijā, bet talka svinību sagatavošanai paredzēta 11. jūnijā.

◐ Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumi Toronto vasarā notiks 3. un 17. jūlijā, 7. un 21. augustā, bet lauku īpašumā Saulainē svētbrīži katru svētdienu.

◐ Latviešu preses biedrības Kanadas kopas jaunievēlētā valde 17. maija konstruēšanās sēdē pienākumus sadalīja šādi: priekšniece Biruta Senkēviča, vice priekšnieks Arnolds Rasa-Skujiņš, sekretāre Tonija Krūka, valdes locekļi — Velta Toma, Žanis Zentiņš un Alfreds Vinčels.

◐ Latviešu un igauņu bridža turnīrs notiks 29. maijā plkst. 3 dienā Igauņu namā. Paredzams, ka latviešu grupā varēs iedalīt 8—10 pārus. Visi interesenti lūgti pieteikties līdz 25. maijam pie J. Rolava, tālr. 461-5010.

◐ DV Toronto nodaļas vanadžu kopas otra vakarēšana bija veltīta latviešu mātei un Ģimenes dienas atzīmēšanai. To ar piemērotu uzrunu ievadīja M. Ādama, cildinot mātes nesavtīgo uzupurēšanos un mīlestību. Mūzikālā daļā atskaņoja skaņu lentēs uzņemtas latviešu komponistu dziesmas, bet duetu dziedāja J. Sierkovskis un M. Ādama. Pēdējā dziedāja arī solo, mūzikālo daļu pabeidzot ar „Par katru stundu Dievam pateicos". Piemērotas deklamācijas skandēja A. Bencone un Brūkliņa. Sarīkojumā aktīvi piedalījās arī vecās mājnieces. Nākošā vanadžu kopas vakarēšana paredzēta pēc vasaras pārtraukuma oktobrī.

Marga Kile-Pipasta beigusi Mc Gill universitāti ar Bachelor of Nursing gradu un turpinās studijas mastera grada iegūšanai. Viņa pieder korporācijas Gundega saimei.

Nosoda apvainojumus ģen. Balodim

Latviešu kaŗa veterānu—strēlnieku biedrības 3. aprīļa gada sapulcē Toronto, par kuŗu „Latvija Amerikā" savlaicīgi jau ziņots, par valdes priekšsēdi līdz šinējā Paula Luksa vietā ievēlēja Fridrichu Freibergu, bet valdē aklamācijas ceļā līdzšinējos 4 locekļus — K. Briedi, P. Menšu, M. Bergholcu un O. Berku. Sapulcē izskanēja vēlēšanās vairāk vērības veltīt savstarpējai palīdzībai, aprūpei un draudzīgām attiekšmēm, jo patiess ir sakāmvārds: „Nodzīvotie gadi tuvina cilvēkus." Strēlnieku rindas ar katru gadu kļūst retākas, arī tagad pavisam isā laikā zvaigžņu pulkiem pievienojušies 3 strēlnieki.

Biedrība savus aizsaulē aizgājušos biedrus nolēmusi izvadīt pēdējā gaitā pēc vecās strēlnieku tradicijas ar goda sardzi un Latvijas karogu. Mirušo strēlnieku atraitnes biedrība centīsies iesaistīt savā darbā un dzīvē, tās neaizmirst un aicināt visos sarīkojumos. Strēlnieki nolēmuši arī intensīvāk sadarboties ar pārējām nacionālajām, it sevišķi kaŗavīru organizācijām, piedaloties to sarīkojumos.

Attieksmē uz pārmetumiem, kas izteikti mirušajam ģenerālim J. Balodim dažos preses izdevumos un žurnālā „Strēlnieks" 11./12. numurā, Latviešu kaŗa veterānu - strēlnieku biedrības valde nevēlas ielaisties jebkādā polemikā, kas apvainotu mirušo ģenerāli. Valde ir ieskatos, ka apvainojumi, kas vērsti pret ģenerāli, var tikai kaitēt latviešu kaŗavīru labai slavai un radīt sarūgtinājumu kaŗavīru aprindās. Valde atzīst, ka izteiktie apvainojumi līdz šim dibināti tikai uz baumu pamata.

Ka kaŗa veterānu biedrībai ir liela nozīme, pierāda šāds gadījums: kāds no bijušiem strēlniekiem, palikdams vientulis svešumā un slimības dēļ kļūdams darba nespējīgs, vēlas novēlēt kādu summu biedrībai, lai viņa miršanas gadījumā to pienācīgi apbedītu. Šis strēlnieks kaŗa laikā šķirts no saviem piederīgiem, kas nav sasniedzami. Protams, viņa lūgumu ievēros.

Valde aicina visus pirmā pasaules kaŗa veterānus - strēlniekus, kas vēl nav iestājušies biedrībā, pievienoties savai saimei. Biedrības valde sniedz arī padomus pensiju lietās un paskaidro, ka lielākā biedru daļa tādas jau saņem.

Valdes amatpersonu adreses: valdes priekšsēdis Fr. Freibergs, 40 Medhurst Rd., Toronto 16, Ont. (tālr. 751-6963); kasieris K. Briedis, 62 Kingsmount Park Rd., Toronto 8, Ont. (tālr. 465-7292); sekretārs P. Menska, 6 Fairview Bivd., Toronto 6, Ont. (tālr. 1461-6481; biedrzinis M. Bergholcs, 676 Woburn Ave, Toronto 12, Ont. (tālr 781-8845).

F. F.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija $1,413,683.47.

ALAs kongresa ga

(Pārnesums no 1. lpp.)

L. Reiters no Bostonas ieteica Kultūras fonda izstādes rīkot tikai reizi pa diviem gadiem, lī dzekļus izlietot lielāku kultūras darbu izdošanai, bet KF naudas balvu vietā piešķirt medaļas.

J. Vilciņš Dr. A. Karpa uzdevumā iesniedza priekšlikumu pārstrādāt kultūras vadlīnijas, jo latviešu galvenais uzdevums ir tēvzemes brīvības atgūšana. Ziedojumu vākšana modernizējama un KF piešķirumiem nosakāmas pakāpes. J. Neimanis norādīja, ka Dr. Karps par kultūras politiku skandina tikpat bieži, cik komūnisti par sociālo sacensību, kādēļ laiks šādas runāšanas izbeigt.

Sēdes beigās Dr. Dz. Paegle nolasīja rūpnieka R. Hirša sūtītu vēstuli, kuŗā izteikta neapmierinātība ar ALAs valdes atbildi par viņa ziedoto 10.000 dolaru izlietošanu. Dz. Paegle ieteica nākotnē šo ziedojumu lietu apskatīt atklātā ALAs valdes sēdē, uzticot to trīs mācītāju komisijai.

Pārrunājot iepriekšējā gada darbu, visvairāk kritizēja ALAs informācijas biroja darbību un 13. novembŗa demonstrāciju. Kāda kongresa dalībnieka vārdiem runājot, „daži delegāti bija centīgi kārtot personīgās lietas kongresa plāksnē". Atskanēja vārdi: „Nekas nav darīts," uz ko priekšsēdis prof. P. Lejiņš norādīja, ka nav tādu mazāku tautiņu grupas, kādi ir latvieši, kas savai tautai veltī tik daudz naudas un uzmanības. Prof. J. Lelis vēlējās saturēt latviešus kā nacionālu grupu, lai kopīgi atbrīvotu Latviju. Jaunatnei jādod tiesības pielaist mazas kļūdas, lai no tām mācītos. Viņš izteica komplimentus frazēm, kuŗas lieto svinīgos aktos, arvien vairāk noslīpētas.

Sai kongresā gandrīz vienmēr bija vairāk kandidātu dažādiem amatiem nekā brīvu vietu. Pirmā aizklātā nobalsošana bija vajadzīga nominācijas komisijas izraudzīšanai, jo kandidātu skaits izrādījās divkārss. Par ALAs priekšsēdi nākamam gadam ar 79 balsīm ievēlēja prof. P. Lejiņu, par N. Trepšu nodeva 32 balsis. Par priekšsēža vietnieku ar 76 balsīm ievēlēja A. Bērziņu (Dz. Paegle 42). Par vicepriekšsēžiem ievēlēja P. Norvili ar 67, A. Puķiti ar 64, L. Bērziņu un R. Kirsteinu ar 62, J. Bl 58 un K. Balodi ar kandidāti — Dz. Pae Ūdris (42), M. Kirso V. Lamberts (31). Pē sieri ievēlēja A. Zāģer venšteinu, par sek Klīvi un I. Bērziņu, komisijā A. Lejiņu, un J. Jauntirānu.

Nākamam darba g ma valdes izstrādā projektu, paredzot i dol., bet kopā ar atl šī gada vairāk par Paaugstināja biedru 2 dol. gadā no bie grozījumu projektu strādāt valdei.

Pieņēma rezolūcij lēm prezidentam Dž balstīt viņa Vietnar izsakot cerību, ka l visas apspiestās tau tu ministram Rask rezolūcijā atbalstīt politiku Āzijā. Nol ASV informācijas b šināt radioraidījum Muižniekam kongre teicību par 6 nedēļ siem latviešu jaunat

Kongresa nobeigu nacionālās apvieni valdes priekšsēdis J mēja, ka kongresā ma opozicija, kas turpretim tuvredzig ka, ka nekas nav da nāja latviešus pieda da pasaules izstāc kur 20. maijā būs izvēršot to par La aizstāju izstādē.

Delegāts U. Grav su atzina par divat stiem privātās sar kām sarunām grup sākumā delegāti d emocionāli un stūr par savu lietu, it k sasistiem stikliem jām.

Piektdienas vaka ka" izdevēja H. K aizklātā nobalsošana bija vajadzīga nominācijas komisijas izraudzīšanai, jo kandidātu skaits izrādījās divkārss. Par ALAs priekšsēdi nākamam gadam ar 79 balsīm ievēlēja prof. P. Lejiņu, par N. Trepšu nodeva 32 balsis. Par priekšsēža vietnieku ar 76 balsīm ievēlēja A. Bērziņu (Dz. Paegle 42). Par vicepriekšsēžiem ievēlēja P. Norvili ar 67, A. Puķiti ar 64, L. Bērziņu un R. kas latvieši.

ALAs darbī

Gandrīz divas stundas priekšsēdis prof. P. Lejiņš ALAs kongresā Ņujorkā sniedza pārskatu par Amerikas latviešu apvienības darbību iepriekšējā gadā, pakavējoties arī pie 15 gadu pastāvēšanas atskaita.

Apvienību dibinot, pirms 15 gadiem visi vēl ticēja, ka Latvju drīz atjaunos un varēs braukt mājās, ka latviešu atrašanās svešās zemēs ir tikai pārejas laiks. Daļa no valdes locekļiem vēl ir kādreizējie ALAs dibinātāji, citi kļuvuši vecāki , no ALAs aktīvā darba aizgājuši; viņu vietā nākuši jaunie, kas Latviju atstāja kā bērni. Varēja rasties šaubas, vai latviešu jaunā paaudze grib kalpot tiem pašiem ideāliem, par kuŗiem iestājās vecie. Jaunie negaida uz atgriešanās brīdi, bet tomēr grib cīnīties par Latvijas brīvības ideāliem. Tādēļ ALAs mērķi nav mainījušies — tie ir cīņa pret komūnismu un demokratiskas iekārtas atjaunošanu Latvijā. Ar katru gadu darba radies vairāk, un tagad ALAi ir jau divi algoti darbinieki; bez tam ir vēl stundu darbinieki un atsevišķos gadījumos arī citi izpalīgi.

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un politiķiem. Birojs pā nās, glītās telpās.

Prof. P. Lejiņš paskaidrojumus p 13. novembŗa dem jorkā. Par šādas rikošanu viņš pir dējis no lietuviešu Balkuna 21. jūlij par nodomu dotie nāciju mītni, bet tā būs lietuviešu kuŗā latvieši aicin dzējusi izdot lielā Latviešiem 13. no nebija izdeviga, J notiek Latvijas ne Pēc ALAs valdes ziņām ASV ārlie bija bridinājusi, k ju vairums varētu du rezolūciju Balt tā un varētu to ja virzienā, Baltij mērķi nav mainījušies — tie ir steidzīgas rīcības cīņa pret komūnismu un demo- atzītās tiesības. A kratiskas iekārtas atjaunošanu doklis ir un palie Latvijā. Ar katru gadu darba ra- valstu jautājums dies vairāk, un tagad ALAi ir jau tikai iepriekš jāb divi algoti darbinieki; bez tam balsošana nedoš ir vēl stundu darbinieki un atse- tātus, kādēļ ar p viškos gadījumos arī citi izpalīgi. dzekļiem panākam

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un po- litiķiem. Birojs pā nās, glītās telpās.

Prof. P. Lejiņš paskaidrojumus p 13. novembŗa dem jorkā. Par šādas rikošanu viņš pir dējis no lietuviešu Balkuna 21. jūlij par nodomu dotie nāciju mītni, bet tā būs lietuviešu kuŗā latvieši aicin dzējusi izdot lielā Latviešiem 13. no nebija izdeviga, J notiek Latvijas ne Pēc ALAs valdes ziņām ASV ārlie bija bridinājusi, k ju vairums varētu du rezolūciju Balt tā un varētu to ja virzienā, Baltij mērķi nav mainījušies — tie ir steidzīgas rīcības cīņa pret komūnismu un demo- atzītās tiesības. A kratiskas iekārtas atjaunošanu doklis ir un palie Latvijā. Ar katru gadu darba ra- valstu jautājums dies vairāk, un tagad ALAi ir jau tikai iepriekš jāb divi algoti darbinieki; bez tam balsošana nedoš ir vēl stundu darbinieki un atse- tātus, kādēļ ar p viškos gadījumos arī citi izpalīgi. dzekļiem panākam

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un po- litiķiem. Birojs pā nās, glītās telpās.

Prof. P. Lejiņš paskaidrojumus p 13. novembŗa dem jorkā. Par šādas rikošanu viņš pir dējis no lietuviešu Balkuna 21. jūlij par nodomu dotie nāciju mītni, bet tā būs lietuviešu kuŗā latvieši aicin dzējusi izdot lielā Latviešiem 13. no nebija izdeviga, J notiek Latvijas ne Pēc ALAs valdes ziņām ASV ārlie bija bridinājusi, k ju vairums varētu du rezolūciju Balt tā un varētu to ja virzienā, Baltij mērķi nav mainījušies — tie ir steidzīgas rīcības cīņa pret komūnismu un demo- atzītās tiesības. A kratiskas iekārtas atjaunošanu doklis ir un palie Latvijā. Ar katru gadu darba ra- valstu jautājums dies vairāk, un tagad ALAi ir jau tikai iepriekš jāb divi algoti darbinieki; bez tam balsošana nedoš ir vēl stundu darbinieki un atse- tātus, kādēļ ar p viškos gadījumos arī citi izpalīgi. dzekļiem panākam

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un po- litiķiem. Birojs pā nās, glītās telpās.

Prof. P. Lejiņš paskaidrojumus p 13. novembŗa dem jorkā. Par šādas rikošanu viņš pir dējis no lietuviešu Balkuna 21. jūlij par nodomu dotie nāciju mītni, bet tā būs lietuviešu kuŗā latvieši aicin dzējusi izdot lielā Latviešiem 13. no nebija izdeviga, J notiek Latvijas ne Pēc ALAs valdes ziņām ASV ārlie bija bridinājusi, k ju vairums varētu du rezolūciju Balt tā un varētu to ja virzienā, Baltij mērķi nav mainījušies — tie ir steidzīgas rīcības cīņa pret komūnismu un demo- atzītās tiesības. A kratiskas iekārtas atjaunošanu doklis ir un palie Latvijā. Ar katru gadu darba ra- valstu jautājums dies vairāk, un tagad ALAi ir jau tikai iepriekš jāb divi algoti darbinieki; bez tam balsošana nedoš ir vēl stundu darbinieki un atse- tātus, kādēļ ar p viškos gadījumos arī citi izpalīgi. dzekļiem panākam

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un po- litiķiem. Birojs pā nās, glītās telpās.

Prof. P. Lejiņš paskaidrojumus p 13. novembŗa dem jorkā. Par šādas rikošanu viņš pir dējis no lietuviešu Balkuna 21. jūlij par nodomu dotie nāciju mītni, bet tā būs lietuviešu kuŗā latvieši aicin dzējusi izdot lielā Latviešiem 13. no nebija izdeviga, J notiek Latvijas ne Pēc ALAs valdes ziņām ASV ārlie bija bridinājusi, k ju vairums varētu du rezolūciju Balt tā un varētu to ja virzienā, Baltij mērķi nav mainījušies — tie ir steidzīgas rīcības cīņa pret komūnismu un demo- atzītās tiesības. A kratiskas iekārtas atjaunošanu doklis ir un palie Latvijā. Ar katru gadu darba ra- valstu jautājums dies vairāk, un tagad ALAi ir jau tikai iepriekš jāb divi algoti darbinieki; bez tam balsošana nedoš ir vēl stundu darbinieki un atse- tātus, kādēļ ar p viškos gadījumos arī citi izpalīgi. dzekļiem panākam

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un po- litiķiem. Birojs pā nās, glītās telpās.

Prof. P. Lejiņš paskaidrojumus p 13. novembŗa dem jorkā. Par šādas rikošanu viņš pir dējis no lietuviešu Balkuna 21. jūlij par nodomu dotie nāciju mītni, bet tā būs lietuviešu kuŗā latvieši aicin dzējusi izdot lielā Latviešiem 13. no nebija izdeviga, J notiek Latvijas ne Pēc ALAs valdes ziņām ASV ārlie bija bridinājusi, k ju vairums varētu du rezolūciju Balt tā un varētu to ja virzienā, Baltij mērķi nav mainījušies — tie ir steidzīgas rīcības cīņa pret komūnismu un demo- atzītās tiesības. A kratiskas iekārtas atjaunošanu doklis ir un palie Latvijā. Ar katru gadu darba ra- valstu jautājums dies vairāk, un tagad ALAi ir jau tikai iepriekš jāb divi algoti darbinieki; bez tam balsošana nedoš ir vēl stundu darbinieki un atse- tātus, kādēļ ar p viškos gadījumos arī citi izpalīgi. dzekļiem panākam

BILŽU un DOKUMENTU IELOG
Mēs ielogojam visu katrā lielumā. 700 logātu paraugi.
THE PICTURE FRAME SHOP
117 Danforth Avenue, Toronto, Ont., tālr.

ZIŅAS

iekiem. Tās pieprasāmas
les priekšniekam A. Dobe-
Ashborne St., Islington,
ālr. 231-1619. Līgo svētki
ē šogad notiks 25. jūnijā,
ka svinību sagatavošanai
ēta 11. jūnijā.

Jāņa draudzes dievkalpo-
Toronto vasarā notiks 3.
jūlijā, 7. un 21. augustā,
auku īpašumā Saulainē
ži katru svētdienu.

ešu preses biedrības Ka-
kopas jaunievēlētā valde
ja konstruēšanās sēdē pie-
us sadalīja šādi: priekš-
Biruta Senkēviča, vice
ieks Arnolds Rasa-Šku-
sekretāre Tonija Krūka,
locekļi — Velta Toma,
Zentiņš un Alfreds Vinčels.

viešu un igauņu bridža
notiks 29. maijā plkst.
Igauņu namā. Pare-
ka latviešu grupā varēs
—10 pārus. Visi intere-
ūgti pieteikties līdz 25.
pie J. Rolava, tālr.

Toronto nodaļas vanadžu
otra vakarēšana bija veltī-
ešu mātei un Ģimenes die-
zīmēšanai. To ar piemēro-
nu ievadīja M. Ādama,
mātes nesavtīgo uzupu-
un mīlestību. Mūzikālā
skaņoja skaņu lentēs uz-
latviešu komponistu
s, bet duetu dziedāja J.
skis un M. Ādama. Pēdē-
āja arī solo, mūzikālo da-
idzot ar „Par katru stun-
am pateicos'. Piemērotas
ācijas skandēja A. Ben-
n Brūkliņa. Sarīkojumā
piedalījās arī vecās mā-
Nākošā vanadžu kopas
ana paredzēta pēc vasa-
traukuma oktobrī.

Kīle-Pipasta beigusi Mc
niversitāti ar Bachelor of
gradu un turpinās stu-
nastera grada iegūšanai.
ceder korporācijas Gunde-
ga saimei.

ģen. Balodim

slimības dēļ kļūdams dar-
pējigs, vēlas novēlēt kādu
biedrībai, lai viņa mir-
gadījumā to pienācīgi ap-
Šis strēlnieks kara laikā
no saviem piederīgiem,
v sasniedzami. Protams,
gumu ievēros.
aicina visus pirmā pasau-
ņa veterānus strēlniekus,
nav iestājušies biedrībā,
oties savai saimei. Biedrī-
lde sniedz arī padomus
lietās un paskaidro, ka
biedru daļa tādas jau sa-

es amatpersonu adreses:
priekšsēdis Fr. Freibergs,
ohurst Rd., Toronto 16,
tālr. 751-6963); kasieris K.
62 Kingsmount Park Rd.,
o 8, Ont. (tālr. 465-7292);
rs P. Menska, 6 Fairview
Toronto 6, Ont. (tālr.
1; biedrzinis M. Berg-
76 Woburn Ave, Toronto
(tālr 781-8845). F. F.

TORONTO LATVIEŠU EDITSABIEDRIBA

ATVIAN (TORONTO), EDIT UNION LIMITED

visas parastās banku ope-
izsniedz personīgos aiz-
us, maksā gadā 4% par
guldījumiem un 3½% par
ām čeku kontos, pieņem
jumus par telefona, elektrī-
ēzes un ūdens rēķiniem,
naudas pārvedumus un
u čekus, piešķir aizdevu-
ret nekustamu īpašumu
n hipotēkām.
College Street, Toronto 4,
šu namā, telefons: 924-2775.
js atvērts 6 dienas nedēļā,
līdz piektd. no pl. 12—6
ārā, sestdienās no 9—1.
sabiedrības aktīvs 1966. ga-
februārī bija $1,413,683.47.

ALAs kongresa gaita

(Pārnesums no 1. lpp.)

L. Reiters no Bostonas ieteica Kultūras fonda izstādes rīkot tikai reizi pa diviem gadiem, lī dzekļus izlietot lielāku kultūras darbu izdošanai, bet KF naudas balvu vietā piešķirt medaļas.

J. Vilciņš Dr. A. Karpa uzdevumā iesniedza priekšlikumu pārstrādāt kultūras vadlīnijas, jo latviešu galvenais uzdevums ir tēvzemes brīvības atgūšana. Ziedojumu vākšana modernizējama un KF piešķīrumiem nosakāmas pakāpes. J. Neimanis norādīja, ka Dr. Karps par kultūras politiku skandina tikpat bieži, cik komūnisti par sociālo sacensību, kādēļ laiks šādas runāšanas izbeigt.

Sēdes beigās Dr. Dz. Paegle nolasīja rūpnieka R. Hirša sūtītu vēstuli, kurā izteikta neapmierinātība ar ALAs valdes atbildi par viņa ziedoto 10.000 dolaru izlietošanu. Dz. Paegle ieteica nākotnē šo ziedojumu lietu apskatīt atklātā ALAs valdes sēdē, uzticot to trīs mācītāju komisijai.

Pārrunājot iepriekšējā gada darbu, visvairāk kritizēja ALAs informācijas biroja darbību un 13. novembra demonstrāciju. Kāda kongresa dalībnieka vārdiem runājot, „daži delegāti bija centīgi kārtot personīgās lietas kongresa plāksnē". Atskanēja vārdi: „Nekas nav darīts," uz ko priekšsēdis prof. P. Lejiņš norādīja, ka nav tādu mazāku tautību grupas, kādi ir latvieši, kas savai tautai veltī tik daudz naudas un uzmanības. Prof. J. Lelis vēlējās saturēt latviešus kā nacionālu grupu, lai kopīgi atbrīvotu Latviju. Jaunatnei jādod tiesības pielaist mazas kļūdas, lai no tām mācītos. Viņš izteica komplimentus frazēm, kuŗas lieto svinīgos aktos, arvien vairāk noslīpētas.

Šai kongresā gandrīz vienmēr bija vairāk kandidātu dažādiem amatiem nekā brīvu vietu. Pirmā aizklātā nobalsošana bija vajadzīga nominācijas komisijas izraudzīšanai, jo kandidātu skaits izrādījās divkārss. Par ALAs priekšsēdi nākamam gadam ar 79 balsīm ievēlēja prof. P. Lejiņu, par N. Trepšu nodeva 32 balsis. Par priekšsēža vietnieku ar 76 balsīm ievēlēja A. Bērziņu (Dz. Paegle 42). Par vicepriekšsēžiem ievēlēja P. Norvili ar 67, A. Puķīti ar 64, L. Bērziņu un R. Kiršteinu ar 62, J. Blumbergu ar 58 un K. Balodi ar 55 balsīm; kandidāti — Dz. Paegle (44), A. Ūdris (42), M. Kirsons (40) un V. Lamberts (31). Par ALAs kasieri ievēlēja A. Zāģeri un Z. Lēvenšteinu, par sekretāriem V. Klīvi un I. Bērziņu, bet revīzijas komisijā A. Lejiņu, G. Kaugaru un J. Jauntirānu.

Nākamam darba gadam pieņēma valdes izstrādāto budžeta projektu, paredzot ieņemt 50.600 dol., bet kopā ar atlikumiem no šī gada vairāk par 115.000 dol. Paaugstināja biedru naudu uz 2 dol. gadā no biedra. Statūtu grozījumu projektu uzdeva izstrādāt valdei.

Pieņēma rezolūcijas ar vēstulēm prezidentam Džonsonam atbalstīt viņa Vietnamas politiku, izsakot cerību, ka brīvību iegūs visas apspiestās tautas, bet ārlietu ministram Raskam domātā rezolūcijā atbalstīt viņa stingro politiķu Āzijē. Nolēma aicināt ASV informācijas biroju paplašināt radioraidījumus. Dr. V. Muižniekam kongress izteica pateicību par 6 nedēļu nogaļu kursiem latviešu jaunatnei.

Kongresa nobeigumā Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis J. Niedra atzīmēja, ka kongresā bijusi manāma opozīcija, kas ir laba zīme, turpretim tuvredzīga bijusi kritika, ka nekas nav darīts. Viņš aicināja latviešus piedalīties 1967. gada pasaules izstādē Montrealā, kur 20. maijā būs latviešu diena, izvēršot to par Latvijas vārda aizstājēju izstādē.

Delegāts U. Grava šo kongresu atzina par dīvainu — ar čukstiem privātās sarunās, ar skaļākām sarunām grupās. Kongresa sākumā delegāti darbam piegāja emocionāli un stūrgalvīgi cīnījās par savu lietu, it kā staigātu pa sasistiem stikliem ar basām kājām.

Piektdienas vakarā notika „Laika" izdevēja H. Rudziša rīkotā pieņemšanu Sv. Morica viesnīcā, kur delegāti pārrunās uzkavējās līdz pusnakts stundai. Sestdienas vakarā Ņujorkas latviešu organizāciju padome rīkoja līdzīgu pieņemšanu, kuŗai sekoja vakariņas un kongresa balle ar Ņujorkas draudzes kora priekšnesumiem dir. B. Skultes vadībā. Šajos sarīkojumos plaši piedalījās ne vien delegāti, bet arī Ņujorkas latvieši.

—be

Apspiesto tautu delegācija pie ASV senātora P. Daglesa (skat. rakstu 1. lpp.): no kreisās — lietuviešu pārstāvis A. Vasaitis, Cikagas latviešu biedrības valdes locekļis A. Kandrovičs, senātors P. Dagless, Latviešu biedrību sadarbības centra vaditājs V. Vīksniņš, ALAs informācijas biroja direktors S. Rudzītis un ukraiņu pārstāvis Majevskis.

Zviedrijas DV aizvadījuši raženu darba gadu

Zviedrijas DV nodaļu delegātu sapulci Cēpingā ievadījumā sveica mājastēvs — vietējās nodaļas pr-dis E. Zaļais, novēlēdams labākos panākumus. Sapulci atklāja Zviedrijas valdes pr-dis L. Talters, lūdzot ar piecelšanos un klusuma brīdi godināt aizvadītajā gadā aizsaulē aizgājušos cīņu draugus — K. Gulbi, J. Priedīti, J. Strausmani, K. Bukavu, H. Tepferu un K. Jancovu. Zīmīgi, ka godinājuma laikā iesāka dunēt pilsētas baznīcas zvani, piedodami brīdim sevišķi izjustu noskaņu. Pēc tam visi vienojās Latvijas himnā.

Par sapulces vaditāju ievēlēja T. Dzediņu, par sekretāriem A. Kristsonu un V. Pundiņu. Mandātu komisijas ziņojumu sniedza V. Buivids, ziņodams, ka sapulcē ar balstiesībām piedalās 28 delegāti. Ar pacilātību visi uzņēma DV pr-ka V. Januma un ASV DV valdes pr-ža V. Haznera rakstveida sveicienus.

Garo ziņojumu virkni iesāka DV CV loceklis A. Oše, informēdams par CV darbu un nodomiem, ar gandarījumu atzīmējot arī Zviedrijas DV saimes labos panākumus uzdevumu reālizēšanā, sevišķi izceldams sekmīgo darbu ZLCP un LNF, tāpat visas DV saimes lielo iekšējo stiprumu. No Zviedrijas valdes pr-ža L. Taltera ziņojuma izskanēja, ka biedru skaits nedaudz pieaudzis un pašreiz 9 nodaļās ir 304, to skaitā 79 vanadzes, kuŗas aizvadītajā gadā ievērojami vairojušas aktīvitāti un kļuvušas par tik nozīmīgu faktoru Zviedrijas DV dzīvē, ka bez viņām vesela virkne pasākumu būtu neiedomājami. Ievērojami pieaugusi atsevišķo nodaļu un zemes valdes materiālie līdzekļi. Šis apstāklis uzsvērams, jo reizē ar materiālās bāzes nostiprināšanu bijis iespējams lielākā mērā nekā agrāk sniegt atbalstu dažādiem ārpus organizācijas esošiem pasūkumiem un grupām. Tā pērn izdots turpat 4500 kronu. Zviedrijas DV uzskata šo dažādo pasākumu atbalstīšanu par ļoti svarīgu, jo ar to ne tikai vairota Zviedrijas latviešu dzīves sabiedriskā rosība, bet arī veicināta visu kopējo trimdas mērķu sasniegšana. Ar gandarījumu tādēļ jāpiemin Zviedrijas latviešu lielā līdzsinēja atsaucība līdzekļu sagādē, kas izpaudusies ziedojumu zīmju akcijas atbalstīšanā, Ziemsvētku ziedojumos, DV sarīkojumu apmeklēšanā un dažādo loteriju veicināšanā. Sarīkojumu skaits visas Zviedrijas mērogā nedaudz smazinājies, kaut vairākās nodaļās, piemēram Stokholmā un Gēteborgā, to skaits audzis. Vispārēja parādība ir, ka samazinās akti un mazākie sarīkojumi, kuŗu organizēšana parasti saistīta ar zaudējumiem, kamēr lēnām pieaug lielāko sarīkojumu skaits.

Kases pārskatu nolasīja Z. Dzelme, informēdams arī par budžeta izpildījumu, atsevišķo nodaļu maksājumiem un ziedojumu zīmju akcijas norisi. Ar apļausiem un ziedu velti delegāti atcerējās zemes valdes īsto kasieri R. Šmitmani, kuŗš nopietnas slimības dēļ nebija varējis sapulcē ierasties. Palīdzības nozares ziņojumu sniedza tās vaditājs V. Jaunzems. Zviedrijas grūtdienu aprūpei izdots 4050, bet vispārējai aprūpei ap 53.000 kronu. Lielāko līdzekļu daļu devušas Kanadas, Austrālijas un ASV saimes, bet arī Anglijas, Vācijas un Zviedrijas devumi bijuši lielāki nekā iepriekšējā gadā.

Vēl ziņojumus sniedza informācijas nozares vaditājs Z. Dzelme, šaušanas nozares vaditājs R. Jurjaks, jaunatnes nozares vaditājs R. Jansons un goda tiesas kollēģijas pr-dis T. Dzediņš. Izsmēlīgu informāciju par DV pārstāvju darbu ZLCP sniedza J. Reneslācis un par LNF darbību L. Talters. Abās institūcijās DV ar tiek sarunas par to, vai atsevišķo, dažādi izgreznoto lielo platformu victā šoreiz nevarētu organizēt veselu deportēto vilcienu, kuŗā katra tautība būtu pārstāvēta ar savu vagonu un attiecīgiem uzrakstiem. Pastāv arī nodoms parādi reklāmēt ar plakātiem pazemju stacijās vai ar helikopteriem. 11. jūnijā, plkst. 7 vakarā Latviešu namā notiks svinīgs aizvesto piemiņas akts. Baltieši kopīgi izstrādās rezolūciju nosūtīšanai valstsvīriem. 14. jūnija nedēļu lūgs izsludināt par Baltiešu nedēļu Ilinojā. Padomā arī izsūtīt baltiešu mācītāju parakstītas vēstules laikrakstiem ar aicinājumu šai nedēļā lūgt par saviem kristīgajiem brāļiem aiz dzelzs aizkara.

Par Zviedrijas valdes priekšsēdi arī nākošam darba gadam izraudzīja L. Talteru, par viņa vietnieku Z. Dzelmi, valdē R. Šmitmani, V. Jaunzemu, P. Liepiņu, R. Jansonu un H. Jansonu. Par šaušanas nozares vaditāju apstiprināja R. Jurjaku, bet par vanadžu nozares vaditāju pie zemes valdes Irmu Valdmani no Stokholmas nodaļas. Revizijas komisijā ievēlēja M. Buividu, A. Kristsonu un N. Zirni. Sēdes vaditājs ar atzinīgiem vārdiem novērtēja Ž. Tamsona pašaizliedzīgo darbu zemes valdē, kuŗu viņš uz laiku darba apstākļu dēļ spiests pārtraukt, darbodamies dažādos amatos 12 pēdējos gados. Pateicību izteica arī ilggadējam darbiniekam V. Pundiņam, bij. Gēteborgas nodaļas valdes priekšsēdim un zemes valdes revizijas komisijas loceklim, kuŗš tāpat uz laiku atlūdzies no pienākumiem. Sapulces dalībnieki abus godināja aplausiem.

Dzīvas debates izraisīja budžeta un turpmākās darbības jautājumi. Budžetu pieņēma 5500 kronu apmērā, izdevumos paredzot 1000 kronu dokumentu sagatavošanai par leģionāru izdošanu, lai varētu izdot grāmatu zviedru valodā. Pievienojās ASV DV valdes ierosinājumam uzņemt Latvijas sūtniecības Vašingtonā vaditāju Dr. A. Spekki par DV organizācijas goda biedru. Izraudzīja speciālu komisiju nekustama īpašuma iegādes iespējas pētīšanai. Lai vēl vairāk iedzīvinātu vanadžu darbu un dotu tam noteiktāku formu, nodibināja īpašu vanadžu nozari pie zemes valdes, lūdzot tās vadību uzņemties Irmu Valdmani. Bez vanadžu darba saskaņošanas visu nodaļu apmērā, paredzēts arī vanadžu sālidojums rudens pusē. Nolēma paredzēt līdzekļus DV dzīves dokumentēšanai un atmiņu sakopošanai.

—dz—

REFERĀTI ALAs KONGRESĀ

Amerikas latviešu apvienības kongresa Ņujorkā pirmā dienā ALAs priekšsēža vietnieks A. Bērziņš referēja par pašreizējo politisko stāvokli, ievadā norādot, ka komūnisti pēdējā laikā zaudējuši vairākās vietās Āzijā un Afrikā. Šis gads nevarētu sagādāt pārsteigumus, jo neviena valsts kaŗa ņegrib. De Golls vēlētos redzēt Franciju varenu, kādēļ gatavs pat doties uz Maskavu.

Mēs esam politiski trimdinieki — simbols varai, kuŗa mūs piespiedusi atstāt savas dzimtenes sargātāju pajumti. Trimdinieks ir aktīvs cīnītājs par savu dzimteni un nes vēsti brīvību mīlošām tautām par savas tautas nelaimi. Pad. savienība organizējusi daudz spēka un līdzekļu cīņai pret latviešu trimdiniekiem. Mūsu sirdsdedze pieder tautai dzimtenē, kas turas pie savas latvietības. Latviešiem nav zudusi vienprātība un griba cīnīties par to, ko uzskata par visas nācijas kopīgo mērķi.

ALJAs priekšsēdis Dz. Bērziņš izteica savus novērojumus par jaunatnes aktuālajām problēmām. Atstājot skolas, latviešu jauniešiem gribas darboties kultūras un sabiedriskā dzīvē. Nedrīkst ļaut jauniešiem aizklīst no latviešu sabiedrības, kaut dažiem vietējā amerikāņu sabiedrība liekas pievilcīgāka. Jauniešiem jādod sabiedriskā darba zināšanas un darbošanās iespējas, bet jāļauj arī kritizēt un izaugt darbā. Jauniešiem bieži trūkst latviešu valodas, kas jāiemācās. Šim nolūkam pastāv

Jaunie Cikagas latviešu ērgļu skauti Jānis Datavs (pa kreisi) un Guntis Kuģis (pa labi) ar vecākiem. Jāņa tēvs Vilis Datavs ir skautu pulciņa vecākā palīgs. Kā Datavu, tā Kuģu ģimene daudz darījusi Staburaga skautu vienības labā.

SAVIENOTA JAS VALSTĪS

CIKAGA

● Viru koŗa Daugavieši gadskārtējais koncerts šoreiz notika Mather skolas auditorijā, kur aizrunātas telpas arī dažiem DV 20 gadu atceres svētku sarīkojumiem, kas notiks septembrī. Telpā ir liela, moderna un ar labu akustiku. Koris dir. E. Kupča vadībā sagatavojis jauku programmu 3 daļās: pirmā daļā 5 patriotiskas dziesmas — A. Kalnāja „Dievs, cel rokas, svētot Latviju", J. Norviļa „Latgalei", H. Pavasara „Lāčplēša sauciens", A. Kalniņa „Karš". Tā kā bija Kurzemes kapitulācijas dienas priekšvakars, tad Br. Skultes darba „Karogs jānes atpakaļ" pirmatskaņojuma laikā publika piecēlās kājās, godinot savus cīnītājus. Otrā daļā piecas liriskas dziesmas — V. Baštika „Kā sniegi", A. Kalniņa „Es zinu", J. Ciŗuļa „Koklētājs", V. Ozoliņa „Rozes, ai rozes" un J. Norviļa „Balsis". Trešā daļā piecas tautas dziesmas: J. Ciŗuļa „Aiz upītes sētiņā" un „Auj, meitiņa, balti kājas", H. Pavasara „Protu, protu, redzu, redzu", A. Fella „Vai māmiņa" un J. Cimzes „Nu ar Dievu, Vidzemīte". Atsaucīgā publika pieprasīja vēl trīs piedevas: Melngaiļa „Jūrnieku dziesmu", J. Norviļa „Dzērājpuisi" un T. Ilsteres „Tēvuzeme runā". Koncerts beidzās ar tradicionālo „Svēts mantojums". Korim pēdējā laikā pievienojušies vairāki jaunekļi. Vēl derētu kāds labs bass un daži labi tenori. Bet arī pašreizējā sastāvā vīru koŗa Daugavieši sirsnības un latviskās jūsmas pilnā mūzicēšana uzņemama ar prieku un pateicību.

● Pretkomūnisma komitejas sēdē ziņoja, ka latvieši kopā ar cietām spiestām tautām apspiestām tautām šogad pirmoreiz piedalījušies Amerikāņu leģiona rīkotajā Lojālitātes parādē, tāpat arī poļu gadskārtējā Konstitūcijas dienas parādē. Amerikāņu leģiona vīri par šo atsaucību bijuši iepriecināti un savukārt apsolījuši piedalīties Apspiesto tautu nedēļas parādē, kas notiks 16. jūlijā. Šogad šai parādē paredzēts iesaistīt iespējami daudz amerikāņu. Pieteikšās jau jauno republikāņu un jauno demokratu vienības. Cikagas pilsētas galvam I. Dēlijam pasniegs goda rakstu par apspiesto tautu centienu atbalstīšanu un lūgs viņu, kopā ar Ilinojas gubernātoru J. Kerneru, senātoriem Daglesu un Dirksenu un citiem valstsvīriem, uzņemties pasūtes rādes goda priekšsēža amatu. Par galveno runātāju lūgs Amerikāņu leģiona komandieri Č. Merfiju. Lai iegūtu līdzekļus parādes rīkošanai un citiem pretkomūnistiskiem pasākumiem, komiteja nolēma maija beigās izsūtīt ziedojumu vākšanas sarakstu Cikagas tautiešiem, lūdzot arī nākt talkā gan ar darbu, gan padomiem. Ričības komitejā iedzīvēja pērnā gada amatvīrus. Padē aicinās piedalīties arī apkārtējo pilsētu tautiešus. Katra organizācija varēs piedalīties ar savu valēju automašīnu ar piestiprinātiem plakātiem. Visu apspiesto tautu mērogā pašreiz notiek sarunas par to, vai atsevišķo, dažādi izgreznoto lielo platformu victā šoreiz nevarētu organizēt veselu deportēto vilcienu, kuŗā katra tautība būtu pārstāvēta ar savu vagonu un attiecīgiem uzrakstiem. Pastāv arī nodoms parādi reklāmēt ar plakātiem pazemju stacijās vai ar helikopteriem. 11. jūnijā, plkst. 7 vakarā Latviešu namā notiks svinīgs aizvesto piemiņas akts. Baltieši kopīgi izstrādās rezolūciju nosūtīšanai valstsvīriem. 14. jūnija nedēļu lūgs izsludināt par Baltiešu nedēļu Ilinojā. Padomā arī izsūtīt baltiešu mācītāju parakstītas vēstules laikrakstiem ar aicinājumu šai nedēļā lūgt par saviem kristīgajiem brāļiem aiz dzelzs aizkara.

DETROITA

● Ģimenes dienā 8. maijā Sv. Trīsvienības baznīcā notika Irmas Kurmes garīgs koncerts, bet Sv. Pāvila draudzes dāmu komiteja ar ziediem apveltīja latviešu māmuļas. Latviešu skolas vecāku padome pēcpusdienā bija rīkojusi bērnu un jauniešu veltījumu tēvam un mātei, kuŗā ar klavieŗu priekšnesumiem piedalījās Eiženijas Aldones un citu mūzikas studiju un skolu audzēkņi, kas, sākot ar vismazākajiem, savus priekšnesumus veica ar lielu nopietnību un veiksmi. Sarīkojuma otrā daļā ar čella solo klausītāju valdzināja Tasso Rumeliotis, kas vairākkārt mūzicējis latviešu sarīkojumos. Ar vijoles solo piedalījās Vera Krūmiņa, kuŗa mācās Walled Lakes vidusskolā, spēlē skolas un Mičigenas jaunatnes simfoniskajā orķestrī. Klavierpavadījumus veica amerikānīete Nansija Kinga un pianiste Nora Mičule. Ar mātei un tēvam veltītām deklamācijām uzstājās Detroitas latviešu skolas audzēkņi un absolventi Daila Mičule, Ilze Lenša, Indulis Brošs, Gunta Abermane, Guna Gruzdiņa, Vija Ūdenane, Mārtiņš Junkulis un Maija Erdmane. Sarīkojuma nobeigumā pateicības vārdus E. Aldonei par darbu jauno mūziku audzināšanā, programmas izpildītājiem un klausītājiem par sarīkojuma atbalstīšanu teica latviešu skolas vecāku padomes priekšsēdis G. Ejups P. Z.

KALAMAZŪ

● Gadskārtējie ev-lut. latviešu draudzes dāmu komitejas pavasara svētki 14. maijā ar plašo programmu arī šoreiz ieguva nedalītu atsaucību. Draudzes vīru dubultkvartetam nobeiguma dziesmu — J. Vītola „Nakts" nācās atkārtot. Programmā piedalījās D. Jumiķe un A. Sīle ar solodziesmām, H. Sildega un M. Paudrupe ar deklamācijām, V. Bērstis — klavieŗu mūziku, A. Vizulis — vijoles solo un vīru dubultkvartets (K. Ančupāns, J. Avotiņš, E. Bērstis, V. Dunkulis, Z. Jirgens, A. Kajaks, A. Purmalis un V. Rinkušs) ar dziesmām. Klavierpavadījumus veica brīvmākslī. A. Kalnājs. Sarīkojumu vadīja H. Čelms un Sk. Brēmane. Ar sarkanu rožu ziedu katram par sniegumu pieteicās dāmu komitejas pr-ce F. Zemītāne. Atlikums, kas domāts draudzes nekustamo īpašumu apkopšanai un baznīcas izmaksai, ir ap 1000 dol.

☆ Austrālijas valdība nolēmusi iesaukt obligātā kaŗaklausībā visus imigrantus iesaucamajos gados, arī ja tie nebūtu Austrālijas pavalstnieki. Reizē ar to savs laiks būs jānodien vairākiem desmit latviešu jaunekļiem, kuŗus iesaukšana citādi nebūtu skārusi.

Divreizdīvi nometnes un 6 nedēļu nogales kursi.. Rietummičigenas universitāte J. Zaubes vadībā rīkos latviešu valodas kursus ar mācības maksu 80 dol. un universitātes izsniegtu apliecību pēc kursu beigšanas. Jauno paaudzi nedrīkst aizmirst vai pārprast. Vecākā un vidējā paaudze dažkārt ir sašutusi, ka noniekā sabiedriskos darbiniekus taisnības vai demokratijas vārdā. Vajadzīga pozitīva pieeja, nevis negātīva kritika. Nav jāuztraucas par jaunu metožu ievešanu, jo tās darbu padara raitāku. Garīgo tiltu celšana ir saprašanās veicināšana starp paaudzēm. Tie, kas Latviju nav redzējuši, šo zemi var iemīlēt tikai pēc vecāku nostāstiem. Jaunatne ir mēģinājusi izprast un parādīt cieņu vecākās paaudzes uzskatiem.

—be

BILŽU un DOKUMENTU IELOGOŠANA
Mēs ielogojam visu katrā lielumā. 700 dažādi logātu paraugi.
THE PICTURE FRAME SHOP
117 Danforth Avenue, Toronto, Ont., tālr. 461—4543.

ALAs darbības pārskats

Gandrīz divas stundas priekšsēdis prof. P. Lejiņš ALAs kongresā Ņujorkā sniedza pārskatu par Amerikas latviešu apvienības darbību iepriekšējā gadā, pakavējoties arī pie 15 gadu pastāvēšanas atskata.

Apvienību dibinot, pirms 15 gadiem visi vēl tīcēja, ka Latviju drīz atjaunos un varēs braukt mājās, ka latviešu atrašanās svešās zemēs ir tikai pārejas laiks. Daļa no valdes locekļiem vēl ir kādreizējie ALAs dibinātāji, citi kļuvuši vecāki, no ALAs aktīvā darba aizgājuši; viņu vietā nākuši jaunie, kas Latviju atstāja kā bērni. Varēja rasties šaubas, vai latviešu jaunā paaudze grib kalpot tiem pašiem ideāliem, par kuŗiem iestājās vecie. Jaunie negaida uz atgriešanās brīdi, bet tomēr grib cīnīties par Latvijas brīvības ideāliem. Tādēļ ALAs mērķi nav mainījušies — tie ir cīņa pret komūnismu un demokratiskas iekārtas atjaunošanu Latvijā. Ar katru gadu darba radies vairāk, un tagad ALAi ir jau divi algoti darbinieki; bez tam vēl stundu darbinieki un atsevišķos gadījumos arī citi izpalīgi.

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un politiķiem. Birojs pārgājis arī jaunās, glītās telpās..

Prof. P. Lejiņš sniedza arī paskaidrojumus par pērnā gada 13. novembra demonstrāciju Ņujorkā. Par šādas demonstrācijas rīkošanu viņš pirmo reizi dzirdējis no lietuviešu monsinjora Balkuna 21. jūlijā, kad ziņots par nodomu doties uz Apvienoto nāciju mītni, bet arī teikts, ka šās zemēs ir tikai pārejas laiks. Daļa no valdes locekļiem vēl ir kādreizējie ALAs dibinātāji, citi kļuvuši vecāki, no ALAs aktīvā darba aizgājuši; viņu vietā nākuši jaunie, kas Latviju atstāja kā bērni. Varēja rasties šaubas, vai latviešu jaunā paaudze grib kalpot tiem pašiem ideāliem, par kuŗiem iestājās vecie. Jaunie negaida uz atgriešanās brīdi, bet tomēr grib cīnīties par Latvijas brīvības ideāliem. Tādēļ ALAs mērķi nav mainījušies — tie ir cīņa pret komūnismu un demokratiskas iekārtas atjaunošanu Latvijā. Ar katru gadu darba radies vairāk, un tagad ALAi ir jau divi algoti darbinieki; bez tam vēl stundu darbinieki un atsevišķos gadījumos arī citi izpalīgi.

Pagājušā gada līdzekļu vākšanas akcija devusi Kultūras fondam 10.500 dol. un ALAs darbības veicināšanai pāri par 25.000 dol., kuŗus ziedojuši vairāk nekā 3500 atbalstītāju. No tiem mazāk par 5 dol. sūtījuši 1344, no 5—10 dol. 2046, no 25—50 dol. 64, 100 dol. ziedojuši 100, bet 9 vairāk par 100 dol. Pārveidots informācijas darbs, nodibinot informācijas direktora posteni. Direktors jau uzņēmis sakarus ar amerikāņu valdības pārstāvjiem un politiķiem, bijis ar Bostonas iesniegumu pag. gada novembrī.

Prof. P. Lejiņš arī nolasīja Latvijas sūtniecības Vašingtonā vaditāja Dr. A. Spekkes vēstuli monsinjoram Balkunam angļu valodā, kuŗā raksta, ka, pēc pamatīgām pārdomām, viņš atzinis, ka latviešu labākajās interesēs nebūs šādu rezolūciju atbalstīt. Pirms akcijas vajadzētu aprunāties ar tām AN delegācijām, kas varētu Baltijas valstis atbalstīt. Arī ASV ārlietu ministrija norādījusi šādu akciju pašreizējos apstākļos nesākt.

Pārskata ziņojuma beigu daļā ALAs priekšsēdis ziņoja, ka latviešu skolu stāvoklis ASV pēdējos gados gandrīz nav mainījies. Pag. gadā pastāvējuši 42 bērnu dārzi un pirmskolas ar 354 skolēniem, 50 pamatskolas ar 1529, 13 vidusskolas ar 188 audzēkņiem un 8 svētdienas skolas, kuŗās māca tikai tīcības mācību. Kopīgais skolotāju skaits bijis 400. Izdotas 4 jaunas mācību grāmatas un 4 atkārtotā izdevumā.

Čikagas organizācijas iesniegušas otru sējumu ar 8306 parakstiem senātoram Longam pret ASV un Pad. savienības konsulārā nolīguma parakstīšanu.

Pēc pārskata noklausīšanās vairāki delegāti jautāja, kāpēc ziņas par 13. novembra demonstrāciju un nepiedalīšanās iemesliem nav sniegtas latviešu organizācijām, jo tas būtu lāvis labāk saprast ALAs valdes nostāju un novērstu pārpratumus.

Piezīme pie ziņojuma: ALAs valde 13. novembra demonstrāciju apspriedusi vairākās slēgtās sēdēs, kuŗu lēmumus kongresā nolasīja, bet slēgtas sēdes gaitu nedrīkst publicēt. Slēgtās sēdēs apskatīti arī citi jautājumi, par kuŗiem paskaidrojumus tagad deva kongresam.

—be

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IEDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPRIECIET PAŠI SAVUS IPAŠUMĒM.

Danforth — Broadview: Atsevišķa divstāvu 9 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens-eļļas apkure, iebraucamais ceļš. Kopējā cena $25.000.

Kingston Rd. — Blantyre: 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētu telpu pagrabā, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure un garāža. Kopējā cena $18.500.

Willowdale: Atsevišķa dubultķieģeļu 5 istabu māja ar izbūvētu istabu pagrabā, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Liels dārzs. Kopējā cena $18.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVI NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Ventiņa vēstule Krišam Ķepalam

Sierds mīļes tōts brāl Kriš Ķepal,— Tu gan var smīdant tōt, lē Dies pas. Es izlase tovs smuks stēsts gandrīz līdz zēm liegdmes no smieklem, kā tov gā a to dancšan, a tov Ziemsvētk dāvnam, un nu akal a tov drōg liele bull skatšan pa oliņ svētkem. Ka es sovam drōgam — viš i rittigs ventiš, tāpat kā es, un dzīve vel tagdiņ mūs vece gālspilste Ventspilste, no kurens nāc tas lieleņ „Poem pa kulšen" kales Alant Vils,—ka es viņam uzrakste, ka te paše Kanāde vo tās tuvme dzīve tāds mēstars, kas prot īste ventiņ mēlē aprakst tāds svarīgs notikams, ka pres ball, dancšen, bilž mālšen pe Būšnik ezar, vo brōkšan a ōtiņ, vo sišnes a Lieldien olam, ta viš nenocietjes man atrakst, lē es tov patēc, kā viņam pašam bī izgājs ar pīpt mācšnes. Es nu gribe būt viņ labs drōgs un izpildt viņ lūgam.

Tā pīpt mācšnes nō vis notics kāde aizjūrs zeme, bet paše gālspilste, viņe kraste, pilsts daļe, ko tur sōc pa Cikstiņciem, jo torēz, tas kād 70 gād apakaļ, ciem sōc viņ dibante Cikstiņ vārde. Kā viš taga i uz lankārts, to viš vēl nezine patēkt. Viš nu man pa to pipšen rakst tā:

Mēs bi tād paliel zeper, kam nāg niez uz visād jokaiņ padāršan, kope seš braš puiks, kas noskatjes, kā vīr pīpe, vo nu pīp, vc papros, jo tē laike tād vārd, kā cigret, neviens nemāg nezine. Mēs a bī sadomeš izlaist kād krietn dūm cōr nāsem, kā dīze to dar. Puikam jou nōd nō, bet gāls strade lāb. Puiks staige pa ceļem, kur tōt apgrozjes liele dōdzme, un samekle tā sōcmes ģeliņs, ko ieskorbaš lōcnik bī nometš zeme. Vo tu atmines, Kriš, ka mēs paš tā dare, ka mēs dzīve Vāczeme, un mums nebī ko pīpt? Nu puikem matrjāls bī uz god un spīcks viņ nošpene māte no plīckambar. Bet kur dābs viet, kur ta droš var izmēģant šen, bilž mālšen pe Būšnik ezar, šo jōne nummar? To jou skait pa liel nedārb, un ja kāds dīziciliks to rēdzs, ta puišļem var iziet plān. Bet izej var sameklt katre viņam pašam bī izgājs ar pīpt liete. Uz mēž jou neies, tur var izceltes ugens un var nodedzant mež, un tur kāds ceļniks var ierōdzt, ta labak kāde viete, kur viņs neviens nevar rēdzt. Tā puiks ielīž klus kāde sienšķūne, kas piedere vien čom tēvam, uzkāp pa redel ōgše, lē neviens nevin dibante Cikstiņ vārde. Kā viš redz, apsēdjes barine tād gablin nost no pažobles sabāzte sien un nu tik vilks vaļe. Viens otārs tā kā noskurnjes, citam žēgs rō, citam sāk gāl grieztes un mūdan dūš, citam akal asars spiedes aces, bet dārbs bī padārts un pīpšen gā vaļe pa vis makt. Un ka nu tā vis puiks bī āznemt a sou nedārb, ta viņ nemāg neiskatjes, ka kupal dūm ceļes gaise un līž pa jumt āre. Pēc māz laiciņ puiks dzierd, ka kāds uz iels bļō pile kakle: ugens, ugens, šķūne ugens, kāds būs pielaidz. Sōcjem ilg brīd nebī jagaid. Tōt pa īs brīd sarades liels dōdzams un vis metes šķūne iekše, lē glābt ko var.

Nu puiks dimbe — gan spļō uz ģelin, lē nodzēst ugen, gan grūž ģeliņ a vis kūpšan kābte, gan citād mēģan noslēpt nedārb pēds, bet i jō pa vēl, jo vīr kāp pa redel ōgše un nō vairs kur sprukt. Ka nu viņ to ierōg, nu viņ saprot, kas te notics, un kdēļ dūm spiežes pa jumt un pažobel āre.—

Kas notik tālāk, to tu, mīļes Kriš Ķepal, var pats iedomtes, tā mans drōgs man rakst: puikem bī jānolaiž biks, un ar aspēm aces bī jāsajem kārtīgs „vecs laiks", lē aceras līdz mūž vakram, ka nedārb nepaliks nesōdt. Tā, viš tēc, viņam a to pīpšen mācšnes bī izgājs, un viš līdz izōgšan nō mēģnes šo nedārb dārt otrēz.

Vši vēl tēc, lē tu padome, ka vēstur atkārtjes un „vecs laiks" var piedzīvt pa piemēr dīzes, kas kōjes a maze, bet nevar to pieklopt, voi laike, kad notiek kosm apgūšan., ātom skaldšan, tōt pašnotekšnes, zem trīcs, sōsams, plūd vo cit kād laik parādeb, tāpat kā tas bī torēz, ka pa mūs zēm vel ōtin nebroke, bet zierg pa lok dubļainem ceļem vilk rats atspēršes, kad tie bī iegrīmš dubļes līdz ulem.

Nu tu to zin.

A siersnig svēcan uz sadzierdšnes, tovs nezinames drōgs, tas

Ventiņ Ješk

DV darbinieka Pēteŗa Ozoliņa 70 mūža gadi

ASV DV valdes finanču nozares vadītājs un pazīstamais Čikagas sabiedriskais darbinieks Pēteris Ozoliņš 17. maijā atskatījās uz 70 mūža gadiem, kuŗus cienījamais karavīrs pavadījis neatlaidīgā un raženā darbā dažādās karaspēka vienībās, pildot daudz un dažādus amatus, bet līdztekus vienmēr rosīgi un aizrautīgi darbojoties dažādās sabiedriskās organizācijās. Septiņdesmit mūža gadi nav spējuši P. Ozoliņu apturēt, nedz mazināt viņa darba spējas; tieši otrādi, jubilejas brīdī jubilārs jau 10. gadu vada ASV DV finanču nozari, darbā ieliekot tik daudz spara un tālredzības, ka šai laikā valdes finanču apsaimniekošanā ar taupību, lietderību un plānošanu panākts ļoti stabils stāvoklis, kas ļauj valdei paļāvīgi un droši raudzīties nākotnē. Tai pašā laikā apmierinātas visas aprūpes vajadzības, kā arī doti pabalsti jaunatnei un līdzekļi cīņas un propagandas vajadzībām. Šis apstāklis nenoliedzami cēlis latviešu sabiedrības uzticību DV darbam, kas izteicas ziedojumos, kuŗi visos gados arvien auguši. Pēdējos gados P. Ozoliņš pildījis arī DV centrālās valdes locekļa pienākumus.

Jubilārs 12 gadu piedalās arī Amerikas latviešu palīdzības fonda darbā kā Čikagas pilnvarotais un vairākus gadus ievēlēts par lielā Čikagas apgabala (Ilinojas, Aijovas, Arkanzasas un Luiziānas) vadītāju. Kopš 1964. gada viņš veic arī Čikagas Sv. Jāņa draudzes kasiera amatu. Šai laikā, kad sabiedriskajā darbā sāk pietrūkt darītāju, jāapbrīno kaptеiņa Pēteŗa Ozoliņa entuziasms un možums, kas, par spīti gadu nastai, turpina palikt sabiedriskā darba veicēju pirmās rindās, pie tam nevis tur, kur runas saka, bet kur darbus dara.

Jubilārs 1916. gadā beidzis Pleskavas skolotāju semināru, bet iesaukts karadienestā, arī Alekseja kara skolu Maskavā. Gavilnieks pieteicās uz latviešu strēlnieku pulkiem, bet izcēlās revolūcija, un jaunais virsnieks pievienojās spēkiem, kas cīnījās pret lieliniekiem. Ar Troickas pulku viņš vēlāk atgriezās dzimtenē. Kaut cīņās gūta ievainojuma sekas kavēja pildīt ierindas pienākumus, P. Ozoliņš drīz stājās jaunās Latvijas armijas rindās. Daugavpils garnizonā viņš pildīja dažādus pienākumus — vadīja tieslietas, izstrādāja mobilizācijas plānu, kuŗu armijas štāba pārbaudes komisija atzina par labāko Latvijas armijā, un pēc virsnieku intendantūras dienesta kursu beigšanas strādāja par sevišķu uzdevumu virsnieku divīzijas pārvaldē. Pad. savienībai okupējot Latviju, jubilārs pārcēlās uz Valmieru Latvijas bankas dienestā. 1944. gadā viņu atkal iesauca dienestā un iedalīja robežapsardzības pulkā, bet atbrīvoja slimības dēļ. Par šo īslaicīgo militāro dienestu P. Ozoliņš dabūja 13 mēnešu pavadīt amerikāņu gūstā Vācijā.

Ieradies ASV, jubilārs Čikagā tūlīt saistījās DV organizācijā. Par pašaizliedzīgo darbu P. Ozoliņš apbalvots ar DV zelta nozīmi.

Savos 65. šūpļa svētkos Pēteris par DV darbu teica: „Pateicībā par to, ka esam dzīvi un brīvi, mums katram vajadzētu vismaz 10 gadu nostrādāt to labā, kuŗiem iet grūti. Mūsu rokas var nogurt maizes darbā, bet nekad, palīdzības darbu veicot..." Šos vārdus jubilārs ar uzviju attaisnojis.

ep.

Pieredze avižnieka gaitās

II

Laikraksta uzdevums ir — būt sniegtajos rakstos objektīvam, apskatot notikumus vispusīgi un atzīstot, ka faktu noklusēšana arī ir subjektīvs vērtējums; bez tam, jāvadās no tā, kā rakstītājs notikumu ir uztvēris. Bieži viens gadās, ka lasītājs vēlas notikumu lasīt citādā veidā nekā darba veicējs grib redzēt uzrakstītu.

Vairums latviešu organizāciju vēlas preses pārstāvja klātieni un, protams, arī rakstus laikrakstā. Lieli darbi dažreiz, varbūt, būs tikai darbiņi, ja par tiem nelkļūs zināms citiem. Tāpēc organizācijas labprāt aicina avižniekus uz savām sēdēm un sarīkojumiem, bieži piesūtot brīvkartes vai brīvus goda ielūgumus, kaut arī dažreiz tie apzināti vai neapzināti aizmirsti, sagaidot, ka avižnieks samaksās ieeju tāpat kā citi, pēc tam strādājot un uzrakstot arī labvēlīgu rakstu.

Dažos gadījumos organizācijas preses pārstāvjiem piedalīšanos arī liegušas. Ja avižnieks tomēr ieradies, viņam nav bijis tiesību piedalīties. Parasti pēc šādām sanāksmēm organizācija presei īsumā paziņo norises gaitu un lēmumus sev vēlamā garā.

Kur darba veicējam vairāk piedzīvojumu, tur presei vispirms izsniedz attiecīgā notikuma aprakstu, kā rīkotāji vēlas. Pēc tam preses pārstāvjiem dota iespēja jautāt vai apskatīt darbu un norises pēc saviem ieskatiem. Šīs sistēmas priekšrocības ir, ka šādā veidā var paziņot daudzus datus, kuŗus citādi nāktos prasīt; pārrakstot, varbūt, rastos kāda kļūda skaitļos. Arī no preses viedokļa šāds atrisinājums ir labs.

Latviešu apraksti par sarīkojumiem vai izstādēm stipri atšķiras no vietējās preses vērtējumiem. Koncerts vai gleznu izstāde Ņujorkā latviešu un amerikāņu preses vērtējumā ir dažādās, pat pretējās. Daudzos gadījumos latviešu laikraksts sniedz tikai aprakstu, kamēr amerikāņi rakstījuši kritiku. Mūsu mākslas skatīta, protams, latviskā uztverē, turpretim amerikāņi to uztvēruši no mākslinieciskā vērtējuma, uzskaitot kļūdas un nodēļ dūm spiežes pa jumt un pažobel āre.

Kas notik tālāk, to tu, mīļes Kriš Ķepal, var pats iedomtes, tā mans drōgs man rakst: puikem bī jānolaiž biks, un ar aspēm aces bī jāsajem kārtīgs „vecs laiks", lē aceras līdz mūž vakram, ka nedārb nepaliks nesōdt. Tā, viš tēc, viņam a to pīpšen mācšnes bī izgājs, un viš līdz izōgšan nō mēģnes šo nedārb dārt otrēz.

Vši vēl tēc, lē tu padome, ka vēstur atkārtjes un „vecs laiks" var piedzīvt pa piemēr dīzes, kas kōjes a maze, bet nevar to pieklopt, voi laike, kad notiek kosm apgūšan., ātom skaldšan, tōt pašnotekšnes, zem trīcs, sōsams, plūd vo cit kād laik parādeb, tāpat kā tas bī torēz, ka pa mūs zēm vel ōtin nebroke, bet zierg pa lok dubļainem ceļem vilk rats atspēršes, kad tie bī iegrīmš dubļes līdz ulem.

Nu tu to zin.

A siersnig svēcan uz sadzierdšnes, tovs nezinames drōgs, tas

Ventiņ Ješk

Bez ceļa

(Pārnesums no 3. lpp.)

saiņota speķa, bet ir kāda neapdama bagātība — gars. Savas vienkāršības un valsirdības dēļ ļoti simpatisks ir nesatricināmais Latvijā palicējs — zušu zvejnieks Rabācis: „Jūs esat jaunlaiku cilvēks, jums to pagrūti saprast, un liksies, varbūt, neticami, ko jums teikšu. Redzīet, šītās mājas sāka celt manis vecais tēvs. Arī tēvs te nodzīvojis savu mūžu. Un tā arī man te jāpaliek. Garām braucāt bērzu kalniņam . Tur viņi abi guļ. Un citi mūsu mājinieki. Un tur arī es gribu gulēt." (179.). Visspēcīgākais ir vecā skolotāja Kaldes tēls: „Un starp tiem, kas šoreiz sakāpa mašīnās, bija daudz manu skolnieku. Vai tev dvēsele nenodreb bailēs? Tur latvieši aizbrauc latviešus šaut!" (155.). Vecais skolotājs zina, ka arī pēc varas maiņas latvieši šaus latviešus, tomēr arī viņš, tāpat kā zvejnieks Rabācis, ir nesatricināms dzimtenē palicējs: „Man tak ir jāpaliek audzināt jauno paaudzi. Kas ar to notiks, ja mēs visi to pametīsim? Man tak arī ir pienākumi pret manu tautu, tāpat kā tev." (186.). Problēmatisks ir Janēna attēlojums. Ja autors viņu apzināti gribējis raksturot kā flegmatiķi pat pie degvīna pudeles, tad šis raksturojums ir izdevies lieliski, bet tad nav labi, ka Janēns figurē it kā grāmatas galvenā persona. Varbūt autors viņu nav domājis kā galveno personu, tikai kā cilvēku, kas daudz redz un dzird, pats arvien palikdams it kā ar „saceltu apkakli"? Varbūt, ka Janēns parasti paliek „ārpusē" tādēļ, ka ir filozofiski orientēts, bet arī sarunās ar Kaldi viņš pilnīgi neatklājas.

Gunara Janovska izteiksme ir skaidra, valoda spraiga, un šis spraigums ir radījis interesantas, neaizmirstamas ainas. Viena no šādām ainām ir meistariski attēlotais chaoss uz kāda ierēdņa rakstāmgalda (22.). Ar pavisam vienkāršiem vārdiem Janovskis lasītājā izsauc pārdomas un dziļu pārdzīvojumu, piemēram: „Un te nu viņš gulēja, garā bedrē starp kādu bavārieti un reinzemieti, kas gan, laikam, arī nezināja, kāpēc viņiem bija mirt tālās Krievijas pierobežā. Vai viņiem nebūs skumji, trim svešiniekiem vienuviet? Ak, nebūs jau vis. Nāve un māmuļa zeme visu izlīdzina. Un tur, kurp aizgājis viņu gars, nav ne uzvaras, ne zaudējuma. Ir tikai mūžīgs miers." (45.). Vislabāk autors savas spējas ir pierādījis tajās nodaļās, kas sākas ar: „Ko gan domā vientuļš partizāns..." tāpat tajās lappusēs, kuŗās attēlota Janēna un Kaldes sastapšanās un viņu sarunas. Tas pierāda, ka Gunara Janovska spējas visā pilnībā atraisās, attēlojot savdabīgus, vienreizējus notikumus un pārdzīvojumus. Lai kļūtu pilnīgi īsts un brīvs, viņam vajadzīga pasaule, kur valda neikdienišķa gaisotne. Šis ir izskaidrojums, kādēļ Janovskis guva ievērību jau ar savu pirmo 1963. gadā publicēto romānu „ Sola". „Bez ceļa" šī romāna līmeni visumā nesasniedz, lai gan tam ļoti tuvu ir nodaļas par partizāniem un Kaldes—Janēna sarunas. Par ikdienu kļuvusi sēdēšana pie pudeles un „spriešana un prātuļošana līdz vēlai naktij" (83) nav Janovska īstā pasaule. Bet arī grāmata „Bez ceļa" ir neapšaubāms apliecinājums, ka tās autors ir ļoti spējīgs rakstnieks.

Jauns dzīvības apdrošinājuma plāns

Norwich Univest dzīvības apdrošināšanas sabiedrība nule izsludinājusi pavisam jaunu, Kanadā pirmreizēju dzīvības apdrošināšanas plānu, kuŗā apvienots dzīvības apdrošinājums ar krāšanu. Šī ir jauna pieeja apdrošināšanas veidam, kuŗš uz visiem laikiem atrisina izšķiršanās problēmu par tūlītēju mūža apdrošinājumu vai kapitāla ieguldījumu vērtspapīros.

Norwich Univest sbaiedrība dibināta pirms vairāk nekā 150 gadiem, tai tagad ir līdzekļi pāri par 1000 milj. dolaru vērtībā.

Jaunais apdrošinājuma veids iespējams, ieguldot prēmiju vairumu atsevišķā akciju fondā. Tā kā vērtspapīru vērtība mainīga, apdrošinājuma izmaksas lielumu nevar garantēt. Fonda pārstāvji ir McLeod, Young, Weir&Co no Toronto. Plāna atmaksa (benefits) bazēta uz to, cik apdrošinātais — ieguldītājs vēlas iemaksāt mēnesī. Minims noteikts uz 20 dolariem. Prēmijas izbeidzas pēc 65 gadu vecuma sasniegšanas. Piemēram, tiem, kas mēnesī maksā 20—39.99 dolaru, pamatapdrošinājums ir, astoņreiz pa gadu vecumam.

reizinot prēmiju un kopsummu reizinot ar gadu skaitu, cik atlicis līdz 65 gadiem. Tiem, kas iemaksā 40—59.99 dolaru mēnesī, reizināmais koeficients ir 9; 60 dolaru un vairāk ieguldītājiem — 10.

Salīdzinot ar parastajiem dzīvības apdrošināšanas plāniem, jaunais Univest plāns dod pavisam citas iespējas; piemēram, caurmēra mēneša iemaksa 40 dol. 30 gadu vecumā dod 12.600 dol. apdrošinājumu, bet pēc 65 gadu vecuma sasniegšanas 75.496 dol. (pieņemot 7½% likmi). Turpretī parastie plāni, ieskaitot bonusus, 65 g. v. dod tikai 40.000 dol. apdrošinājuma summu.

Norwich Univest apdrošināšanas sabiedrības akciju vērtība, ieskaitot dividendes, pēdējos gados augusi 10 proc. apmērā. Ja apdrošinātais pārtrauc iemaksas pirms 65 g. vecuma sasniegšanas, viņš var saņemt naudā atkarā no tā, cik iemaksājis fondā vai arī savus iekrātos līdzekļus pārvērst apdrošināšanas polisē. Plāns iedevīgs arī īslaicīgiem ieguldījumiem. Tajā uzņem visus līdz 55 gadu vecumam.

ALGU
$400 — $500
MĒNESĪ
UN GRATIFIKĀCIJU

piedāvā 4 aģentiem, speciālizējoties pārdot jauno UNIVEST INVESTMENT INSURANCE plānu (skat. rakstu).

Kvalifikācija: Vēlamais vecums 25 līdz 55 gadi, priekšrocība precētiem, auto īpašniekiem un pašlaik nodarbinātiem.

Lūdzam zvanīt:

NORWICH UNION INSURANCE SOCIETY 924-9315 Mr. G. Caspary Toronto apkārtnē, un
861-9421 Mr. F. Boulanger Montrealas apkārtnē.

PAZIŅOJUMS

Sakarā ar pārkārtojumiem laikraksta iespiešanā, visas draudzes lūgtas iesūtīt ziņas par dievkalpojumiem vēlākais līdz PIEKTDIENAS RĪTAM. Vēlāk saņemtas ziņas sekojošās trešdienas numurā nebūs iespējams ievietot. Redakcija

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. maijā, pl. 8, Latviešu namā Reliģiski-ētisku pārdomu vakars: „Dumpīgā pasaule un Dievs". Māc. R. Ekšteins.

27. maijā — pl. 8 vak. Latviešu namā Baltiešu veterānu sadarbības vakars.

28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu namā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 8 vakarā Ernas Ošiņas-Bērziņas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars Bloor Collegiate Auditorium — 1141 Bloor St. W. pie Dufferin.

18.—19. jūnijā — LNJAK 6 nedēļu nogales kursu 5. posms Toronto ar slēgtu ligošanu laukos.

HAMILTONĀ

12. jūnijā, plkst. 2 p.p. latviešu skaņu un krāsu filmas „Dieva godība radībā" izrāde Emerald Full Gospel baznīcā, Emerald un Wilson ielu stūrī. Visi laipni ielūgti. Riko „Sauciens no Golgātas vadība.

NIAGARĀ

14. maijā tradicionālā Niagaras ziedu balle ar ziedu karalienes vēlēšanu 2101 North Str., Basketbola sacīkstes 580 Portage Rd. N.

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

OTAVA

21. maijā — plkst. 7 vakarā DV Otavas nodaļas atklāšanas sarīkojums Ukraiņu baznīcas zālē 1000 Byron Ave.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai / pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Parakstu .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

Piekdien, 27. maijā, pl. 8 vak. Latv
BALTIEŠU SADRAUDZ
Viesu apsveikšana. Mūzikāli pr
pianiste Aina Zemdega. V
Ieeja $2.00 Visi laipni aicin

Lotus
PLOBIST • GIFT SHOP • 807 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3881
Tikko pēc slapjdraņķa iestājies br
Vārda dienas svin Didzis un Ziedon
Sauliti sajūtam ciešāk kad sildām,
Vārddienas klāt arī Maijām un Mi
Maijs ir kā balva, pēc ziemas kas s
Sumināts Herberts tiks, Dzidra un
Mēnesī, prāts kad tik retajam sērig
Vārddienas svin arī Edvards un Ēr
Ināra un A

ZIGFRIDS ART POTTE
ZIGFRIDS JURŠE
KERAMIKAS DARBNĪCA - S
1425A BLOOR ST., W., TORONTO.
viena tramvaja pietura rietumos no
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAM
LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDA
Turpat dabūjami BILZU LOG

Toronto Window MFC
165 CENTRE ST. E., RICHMOND
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija l
Izdara dažādus logu pārbūvju d
LABS DARBS. ME
Nesaistošai informācijai zvan
Edvardam vai Aldonai S P R
darbā 889-1471, mājās BA

AUSTRA ŠM
DĀMU FRIZIERSALO
737 Bloor St., W., pie Grace, Toron

ELZA PĒRKO
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veld
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Sal
1 A Browning Ave., HO 3—5198, To

AG ROTAS
A. GU
ZELT
Darbnīcā —
25 Mocc
Don Mi

Pieprasiet
T. Budiņas Lazdiņas — TEACH YOURSELF
DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4,

JAUNĀKĀS SKAŅU P
„KOKLĪTES SKANĒJA"
Nujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis. 21
T. Jaunzeme un A. Līdacis. ..... Mono $
P. Geistauts — DZIEDU TE
15 garīgas dziesmas. Mono
Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzniec
Dabūjamas DV GRĀMATN
491 College Street, Toronto 4

MĒS IESPIEŽ
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTULU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀL
Labs darbs. — Mērenas c
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4,
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

SAVUS ĪPAŠUMUS!

dubultķieģeļu 5 istabu māja
ābā, ūdens - eļļas apkure, pri-
n garāža. Liels dārzs. Kopējā

ĶIEM UZ 6 GADIEM UZ
ZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Ozoliņa
di

eiņa Pēteŗa Ozoliņa entuziasms
n možums, kas, par spīti gadu
astai, turpina palikt sabiedris-
tā darba veicēju pirmās rindās,
ie tam nevis tur, kur runas
aka, bet kur darbus dara.

Jubilārs 1916. gadā beidzis
leskavas skolotāju semināru,
et iesaukts karadienestā, arī
lekseja kaŗa skolu Maskavā.
avilnieks pieteicās uz latviešu
trēlnieku pulkiem, bet izcēlās
evolūcija, un jaunais virsnieks
ievienojās spēkiem, kas cīnījās
ret lieliniekiem. Ar Troickas
ulku viņš vēlāk atgriezās dzim-
nē. Kaut cīņās gūta ievainoju-
a sekas kavēja pildīt ierindas
ienākumus, P. Ozoliņš drīz stā-
jās jaunās Latvijas armijas rin-
ās. Daugavpils garnizonā viņš
ildīja dažādus pienākumus —
ādīja tieslietas, izstrādāja mo-
ilizācijas plānu, kuŗu armijas
āba pārbaudes komisija atzina
ar labāko Latvijas armijā, un
ēc virsnieku intendantūras die-
ēsta kursu beigšanas strādāja
ar sevišķu uzdevumu virsnieku
ivīzijas pārvaldē. Pad. savieni-
i okupējot Latviju, jubilārs
ārcēlās uz Valmieru Latvijas
nkas dienestā. 1944. gadā viņu
kal iesauca dienestā un iedā-
ja robežapsardzības pulkā, bet
brīvoja slimības dēļ. Par šo
laicīgo militāro dienestu P.
zoliņš dabūja 13 mēnešu pava-
t amerikāņu gūstā Vācijā.

Ieradies ASV, jubilārs Čikagā
lit saistījās DV organizācijā.
ar pašaizliedzīgo darbu P. Ozo-
ņš apbalvots ar DV zelta nozī-
i.

Savos 65. šūpļa svētkos Pēteris
ar DV darbu teica: „Pateicībā
ar to, ka esam dzīvi un brīvi,
ums katram vajadzētu vismaz
gadu nostrādāt to labā, ku-
em iet grūti. Mūsu rokas var
gurt maizes darbā, bet nekad,
līdzības darbu veicot..." Šos
rdus jubilārs ar uzviju attais-
jās. ep.

laikraksta iespiešanā, visas
r dievkalpojumiem vēlākais
āk saņemtas ziņas sekojošās
ns ievietot. Redakcija

kalendārs

godība radībā" izrāde Emerald
Full Gospel baznīcā, Emerald
un Wilson ielu stūrī. Visi laip-
ni ielūgti. Rīko „Sauciens no
Golgātas vadība.

NIAGARĀ

maijā tradicionālā Niagaras
ziedu balle ar ziedu karalienes
ēšanu 2101 North Str., Basket-
la sacīkstes 580 Portage
Rd. N.

un 17. jūlijā — Jaunatnes un
raudzības dienas.

OTAVĀ

maijā — plkst. 7 vakarā DV
Otavas nodaļas atklāšanas sa-
rīkojums Ukraiņu baznīcas zā-
lē 1000 Byron Ave.

Kas grib Latvijai palīdzēt
as to populārizē. Vai Jūs
sat saviem draugiem uzdā-
vinājuši prof. A. Rubuļa
„Latvian Literature?"

IJA AMERIKĀ

Toronto 4, Ont.

n LATVIJA AMERIKA

.... mēnešiem uz šādu adresi:

.....

.....

skaidrā naudā $ .....

uzsākšanai / pagarināšanai
go svītrot)

.....

mēn., $ $4.50 par 3 mēn., $8.50

Piektdien, 27. maijā, pl. 8 vak. Latviešu namā, 491 College Street, Toronto

BALTIEŠU VETERĀNU SADRAUDZĪBAS VAKARS

Viesu apsveikšana. Mūzikāli priekšnesumi: baritons Juris Cīruls, pianiste Aina Zemdega. Vanadžu cienasts. Saviesīga dzīve.

Ieeja $2.00 Visi laipni aicināti. DV Toronto nod. valde.

PĀRSŪTIM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Lolita
FLORIST • GIFT SHOP • 792 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 532-3864
792 BATHURST ST.
(pie Bloor St.)
LE 3-3864

Tikko pēc slapjdraņķa iestājies briedonis,
Vārda dienas svin Didzis un Ziedonis.
Saulīti sajūtam ciešāk kad sildām,
Vārddienas klāt arī Maijām un Mildām;
Maijs ir kā balva, pēc ziemas kas solīta.
Sumināts Herberts tiks, Dzidra un Lolīta,
Mēnesī, prāts kad tik retajam sērīgs,
Vārddienas svin arī Edvards un Ēriks.

Ināra un Arvīds Tirums

Laipni aicinām

latviešu organizāciju un draudžu dāmu komitejas un visas latvietes piedalīties LATVIEŠU NAMA DĀMU KOMITEJAS DARBĀ. Komitejas izraudzīšana notiks š. g. 26. maijā plkst. 7 vakarā Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto.

Estd. 1879
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 2-7954
Yorke Chapel
2957 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēŗu mājās.

AMERICAN EXPRESS
CEĻOJUMU AĢENTŪRA
8 Richmond St. E. Tel. EM 6—2861, Toronto.
- *Kārtojam ceļojumus uz visām zemēm*
- *Atsevišķi vai grupās*
- *Izkārtojam ceļošanai vajadzīgos dokumentus*

Latviešu pārstāve
DAINA FREIMANIS

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8163
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.

Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
KALUPE
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4 Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

---

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

PUĶU VEIKALS
Vesuvs
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām.

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.

A. PUTNIŅŠ

A. EGLITIS — T.V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

PAZIŅOJUMS SLUDINĀJUMU DEVĒJIEM

Sakarā ar pārkārtojumiem mūsu laikraksta iespiešanā, lūdzam sludinājumu devējus ievērot šādus pēdējos termiņus: laikraksta trešdienas numuram sludinājumi nododami vēlākais iepriekšējā sestdienā līdz plkst. 12 dienā, bet sestdienas numuram — iepriekšējā trešdienā līdz plkst. 12 dienā.

LA redakcija

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu
PL 9-0266.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1535. Toronto 19

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
816 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIĢĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

PUBLIX SALES
1445 Gerrard St. East,
TORONTO
Pārdod īstu linu drēbi 64" platu, sākot ar 3 jardiem, par 75 c jardā. Derīga galdautiem, aizkaru oderēm u. t. t.
Izsūtām Kanadā COD plus porto, uz ASV ar iepriekšēju samaksu.

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

R. G. BALODIS D.C.
ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ
Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes.
928A, Kingston Rd. Toronto 18, Ont. Tālr. 699—8564.

Pieprasiet
T. Budiņas Lazdiņas — TEACH YOURSELF LATVIAN $2.10
DV GRĀMATNICĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdz atsaukties

Meklējamo personu saraksts Nr. 79.

1) Augstkalns, Vilis, dzimis Cēsu apriņķa Taurenes pagastā; 2) Baumanis, Elza no Auces Lozbergiem; pēdējā adrese Murfreesboro, Tenn.; 3) Karlsons, Marta, Kārļa meita, dzim. Reinholds ar vīru Emīlu un dēliem Haraldu un Ēriku — no Rīgas; tāpat meklē Rutu Karlsoni, dzim. Apmani.; 4) Lūsiņš, Elza (apm. 50 gadu) ar dēlu Jāni (apm. 25 gadi), ap 1949. gadu aizceļojuši no Ziemeļkarolainas; 5) Martinsons, Valija, adoptēta meita, audžu tēvs virsnieks, audžu māte skolotāja, dzīvojuši Cēsīs, Bērzaines ielā. Īstās mātes vārds Justīne Vochawiczovna; 6) Meiers, Valda, dzīvoja Liepājā, Bāreņu ielā 21, dz. 8; 7) Miķelsons-Pops, Haralds, Marijas dēls, dzimis 1925. gada 17. jūlijā, 1944. gada 31. augustā evakuēts no Rīgas; 8) Miķelsons, Milda, dzimusi Purgailis ar dēlu Ojaru (dz. 1934. g. Rīgā) un meitu Raisu; 9) Priedītis, Arnolds, Kārļa dēls, dz. 1926. g. 11. maijā Valmieras apriņķa Mazstraupē, beidzis ģimnaziju Jelgavā, evakuēts uz Vāciju; 10) Rozenfeld, Lia, Kārļa meita, Bijusi Fridrichsortas nometnē pie Ķiles, (Kiel-Friedrichsort) Vācijā; 11) Sprukulis, Anna, Jāņa meita, dzimusi 1925. g. Viļakas Kravaļos; 12) Vāvere, Haralds, Roberta dēls, dz. 1927. g. 9. jūlijā, Rīgā; 13) Vilipsons, Elza, dzim. Riškevics, precējusies Dreijers, apm. 60 gadu veca, ieradusies ASV no Latvijas apm. 1944. g.; 14) Virks, Alexander (apm. 55 g. vecs), Virks Susie (apm. 50 g.) un Virks, Ņina (apm. 25 g.) no Rīgas; 15) Zeltiņš, Vilhelms, Jāņa dēls, dzimis ap 1880. gadu, dzīvojis Rīgā, Miera ielā 40, dziv.5. Tāpat: Zeltiņa, Margo, dzim. 1914. gadā un Zeltiņa Zigrida, dzim. 1921. gadā; 16) Zvejnieks, A., agrāk Čikagā, 4141 No Hamlin Ave.: saņemama vēstule ALAs sekretāriātā.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot:

American Latvian Association, Incorporation,
Shoreham Building, Suite 913, 806 15th Street, N.W., Washington, D.C. 20005, U.S.A. Adrešu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklētās personas adresi bez atļaujas nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adrešu paziņojumiem pievienojams ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai; no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

KALEIDOSKOPS

★ Sopavasar 60. mūža gads iezvanīts kādreizējam „Pēdējā Brīža" atbildīgajam redaktoram Olģertam Liepiņam. Jau no 16. dzīvesgada viņu saistījusi avīžniecība, kuŗā O. Liepiņš darbojas vēl šobaltdien. Publicējis arī dailprozu, monogrāfijas, feļetonus, un tulkojis cittautu rakstniekus latviešu valodā. Trimdas gadus O. Liepiņš vada Bostonā, ASV.

★ Sakarā ar polemiskiem rakstiem Zviedrijas laikrakstos par vēlamību imigrantus ātrāk asimilēt, atraujot pat pabalstus viņu kultūras kopšanai, LPK priekšsēdis J. Andersons apmeklēja zviedru imigrācijas iestādes vadību. Viņam paskaidrots, ka zviedru valdības viedoklis nesaskan ar avīžu rakstiem un nav domāts samazināt līdzekļus latviešu kultūras kopšanai vai arhīva darbinieku algošanai.

★ Zviedru parlamenta locekļa Berjesona sadarbībā ar Latviešu nacionālo fondu ierosinātā „Baltās grāmatas" publicēšana, izgaismojot izdoto latviešu leģionāru jautājumu, noraidīta bez tālākas motivācijas. Darbu šai virzienā tomēr turpina Baltiešu komiteja prof. B. Nērmana vadībā, kopā ar baltiešu organizācijām.

NAUDU uz U.S.S.R.
JŪS ESAT DROŠĀKI TIKAI AR LICENZĒTU FIRMU.
TIKAI Gramercy dod jums visus šos pakalpojumus un garantijas:
PILNA GARANTIJA: visi darījumi pilnīgi garantēti un apdrošināti.
LICENZĒTS pie bankas un apdrošināšanas departamenta.
NODROŠINĀTS: ar $20000.-
TIEŠI aģenti: ārlietu tirdzniecības banka Maskavā.
ĀTRĀKĀ PIEGĀDE: apmēram 14 dienas.
PILNA IZMAKSA: nekādi atvilkumi.
GRAMERCY vienmēr dod oficiālas USSR kvītes ar saņēmēja parakstu.
Tarifs. 9 rubļi—$10.00
līdz $30.00—$2.75
pāri par $30.00—10 proc.
GRAMERCY Shipping Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

Rakstiet angļu vai latviešu valodā. Pieprasiet pilnīgu—pārtikas preču, audumu un dāvanu katalogu

GRAMERCY
118 E. 28 St., New York, 10016. DIB. 1945.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

F. Rasay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJAS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

UCS
Drapery Contract Services
IMANTS E. KRŪZE
334 LAUDER AVE, Toronto 10
Tel. 789-2211 789-4455. Mājās BA 5-9292
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas u.c.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 363—4451
365 Bay Street,
Toronto

8
KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana palielinājumi duplikāti
citi darbi izcilus kvalitāte atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

Danforth — Broadview: Fulton Ave. — 8 istabu dubultķieģeļu māja, 3 modernas virtuves, 2 vannas istabas, jauna apkures sistēma, ķieģeļu garāža. Laba ienākumu māja.

Broadview — Danforth: Ziemeļos no Danforth, 6 dzīvokļu atsevišķs dubultķieģeļu nams, ūdens - eļļas apkure, modernas iekārtas, iebraucamais ceļš un 4 garāžas.

Kingston Rd. — Queen: 6 istabu koka konstrukcijas māja, ogļu apkure, virtuve, 3 daļīga vannas istaba, garāžas iespējas. Cena $11,500.00.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSAM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZĪBAS

SPORTS

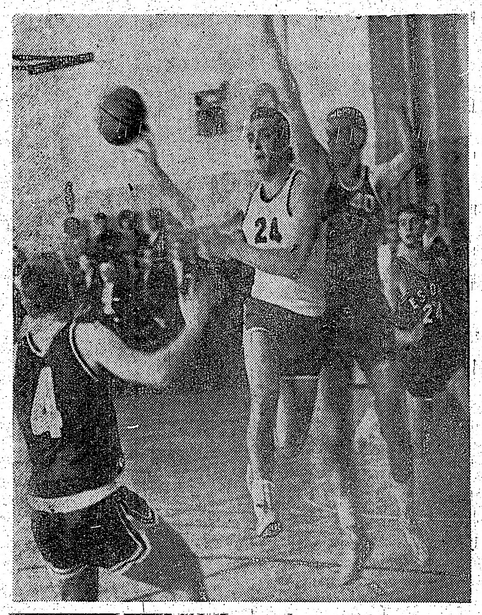

Basketbolists Egils Petmanis (Nr. 24), kas jūnija beigās Kanadā sāks profesionāla amerikāņu futbola spēlētāja gaitas Saskačevanas vienībā, ciņā ar igauņu basketbolistiem Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstēs Toronto.. Foto: J. Līgers

SEKMIGI IEVADĪTA FUTBOLA SEZONA

DV Toronto futbola vienība, kas šogad iedalīta vienu klasi augstākā grupā nekā pērn un spēlē Toronto futbola savienības apgabala 2. līgā, pirmajā līgas spēlē sacentās ar Eastend Canadians vienpadsmitu, panākot 3—0 (1—0) uzvaru. DV vienībā šogad izdarīti pārkārtojumi, nākot klāt jauniem spēlētājiem, kādēļ šīs sezonas sacensības gaidāmas ar interesi. Atceroties, ka Eastend Canadians vienībai DV pag. gadā zaudēja abas līgas spēles, bet šogad guva uzvaru, pastāv cerības, ka latviešu futbolistu sekmes būs arī teicamākas nekā pērn.

Spēli uzsākot, Canadians centās gūt ātru panākumu, bet DV aizsardzībā savu uzdevumu veica nevainojami, it sevišķi vārtsargs A. Rāva. Pamazām latvieši pārņēma iniciatīvu savās rokās un, pēc vairākām neizmantotām situācijām, E. Petmanis ap puslaika vidu panāca pirmo vārtu ieguvumu. Tas DV vienību spārnoja, saspēle kļuva saskaņotāka, bet tālāki vārtu guvumi izpalika, kaut pretinieks bija atspiests aizsardzībā. Arī 2. puslaika sākums piederēja Canadians spēlētājiem, kas centās rezultātu izlīdzināt, bet viņu cīņas spars pajuka, kad ātrais E. Bušs pārķēra kādu bumbu un panāca 2—0 DV labā. Ar šo brīdi noteicēji laukumā atkal bija DV spēlētāji, kuŗu labā M. Andins guva vēl trešos vārtus.

DV vienībā spēlēja A. Rāva, G. Ezers, A. Alksnis, J. Pavārs, J. Vilmanis, K. Gulbis, B. Andersons, H. Jēgers, A. Rode, E. Bušs, E. Petmanis, H. Rasts, R. Jeulfis un M. Andins (abi pēdējie gan nav latvieši). R. K.

TORONTO DV — LATVIEŠU MEISTARS BASKETBOLĀ

Kanadas latviešu basketbola meistarsacīkšu otra apļa sacensībās 14. maijā Toronto neieradās Toronto latviešu sporta kluba vienība, kādēļ varēja notikt tikai viena spēle, sacenšoties abiem meistartitula kandidātiem — Toronto DV un Toronto latviešu YMCAs pieciniekiem.

Spēli uzsākot, ātri vadībā nonāca DV, bet YMCA pamazām atguvās un ap puslaika vidu panāca rezultāta izlīdzinājumu: Iedegās spraiga cīņa par vadību, bet nelaimīgā kārtā tieši šai spēles posmā savainoja YMCAs Pilskalnieti, kuŗam nācās laukumu atstāt, ko veikli izmantoja DV vienība, beidzot puslaiku ar 44—29 pārākumu. Spēles turpinājumā cīņa kādu laiku atkal bija izlīdzināta, bet pamazām YMCA sāka arvien vairāk izjust A. Litaunieka, A. Spricenieka un brāļu Akeru trūkumu, kuŗu aizstāt jēji nespēja ilgi pretoties augumā un rutīnas ziņā pārākajiem DV spēlētājiem. Tā sacensība beidzās ar DV virknējuma 100—65 (44—29) uzvaru. Reizē ar to DV jau 12. reizi kļuva Kanadas latviešu basketbola meistars.

Meistarvienībā spēlēja J. Brikmanis, gūstot savai vienībai 34 punktus, J. Daugavietis — 26, A. Richters — 17, E. Petmanis — 17, V. Treiguts — 6, V. Innus, G. Ezers un J. Bramanis. YMCAs sastāvā bija: J. Zentiņš — 16, A. Liepa — 16, E. Pilskalnietis — 15, V. Kauliņš 9, V. Ezers —6 T. Zvilna — 3 un P. Zvilna.

Toronto latviešu sporta kluba neizspēlētās otra apļa spēles meistartitula ieguvēju vairs nevar mainīt, kādēļ nav svarīgi, vai šīs abas TLSK spēles notiek vēlāk jeb vai vienībai piešķir zaudējumus. Tas varētu iespaidot vienīgi 2. vietas ieguvēju, bet arī tas maz ticams, jo YMCA spēles ziņā liekas krietni pārāka par TLSK. R. K.

KANADAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES VOLEJBOLĀ

LSAK rikotās Kanadas latviešu meistarsacīkstes volejbolā notiks 21. maijā Woodgreen Community Centre vingrotavā Toronto (835 Queen St. East). Sacensības vīriešu vienībām sāksies plkst 9 no rīta, piedaloties meistarvienībai Hamiltonas Spartai, Montrealas latviešu sporta klubam un Toronto latviešu sporta klubam un Toronto latviešu YMCAs vienībai. Par meistartitulu sievietēm plkst. 1.30 dienā sacentīsies pērnā gada meistarvienība Toronto latviešu sporta klubs ar Hamiltonas Spartu. Pēc meistarsacīkšu nobeiguma Latviešu namā plkst. 7 vakarā notiks sportistu un sporta labvēļu grozīgu vakars.

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ

notiks Latviešu namā Toronto 22. maijā plkst. 11 dienā. Pārdzētas vienspēles vīriešiem un sievietēm, kā arī divspēles vīriešiem, sievietēm un jauktiem pāriem.

Rumānija paceļ balsi

Pad. savienības kaŗaspēka uzturēšanās Varšavas pakta valstīs nav ilgāk attaisnojama,— Kremlim paziņojusi Rumānijas valdība. No tā jāsecina, ka Brežņeva pēkšņais brauciens uz Bukarestu nenotika vienīgi tādēļ, lai brīdinātu Rumāniju no pārliekas draudzības ar drīzumā viesos gaidāmo Čuenlaju, bet galvenokārt, lai mēģinātu apslāpēt satelītu revolūciju.

Padomju kaŗaspēks atrodas vismaz Austrumvācijā, Ungārijā un Polijā. Par krievu uzturēšanu maksā ne tikai Pad. savienība, bet arī pārējās Varšavas pakta valstis. Rumānijas uztverē šāda nevajadzīga tērēšanās nekavējoties izbeidzama.

Eiropā cirkulē vairākas baumas, kas radušās sakarā ar Rumānijas nostāju pret Pad. savienību. Jaunie strāvojumi satelītu vidū liek Maskavai nopietni padomāt par komūnistu bloka nākotni. Brīvības un neatkarības tieksme sāk izrādīties spēcīgāka par krievu važām. Lai attieksmes padomju blokā padarītu vēl „interesantākas", Rumānijas valdība Maskavai piedraudējusi ar izstāšanos no Varšavas pakta.

Slepenā vēstulē pārējo Varšavas pakta valstu valdībām Rumānija uzsvērusi, ka pienācis laiks revidēt līdzšinējos uzskatus par Eiropas drošību un reizē ar to Varšavas pakta lomu. Ja komūnistu aizsardzības sistēmu nemainīšot, Rumānija izstāšoties no Varšavas pakta rindām.

Rumānijas sacelšanās Varšavas pakta ielogā ir zināmā mērā radniecīga ar de Golla izdarībām NATO. Rumānija uzsver, ka Pad. savienības uzskati Eiropas drošības jautājumā ir novecojuši un reizē ar to vairs neatbilst reālitātei. No Eiropas drošības (!) jautājuma raugoties, neesot nepieciešama 24 padomju divīziju stacionēšana Austrumvācijā, nav vajadzīgas piecas krievu divīzijas Ungārijā, tāpat Polija var iztikt bez viņu robežās novietotajiem 20.000 padomju kaŗaviriem. Rumānija Varšavas pakta vadību grib novest uz rotācijas principa, kuŗā piedalītos visas pakta nācijas. Līdz šim visa militārā alianses vadība atradusies vienīgi Pad. savienības virsnieku rokās. Bez tam Rumānija prasa noteicēju balsi sev un pārējiem satelītiem eventuālas atomieroču lietošanas gadījumā. Līdz šim visa Austrumeiropas atomstratēģija tika izstrādāta Maskavā. Pad. savienībai nebija jārēķinās ar tādiem kavēkļiem, kā kādas satelītvalsts iebildumiem, ka tā negribētu padomju atomieročus uz savas zemes, bet vēlas līdrunāt par šo ieroču lietošanu. Maskavai par lielu pārsetigumu šāds bridis tagad pienācis

Varšavas paktā pašreiz ietelp 8 valstis: Mongolija, Pad savienība, Ungārija, Rumānija Bulgārija, Polija, Austrumvācija un Čechoslovakija Albānija šai paktā nepiedalās, izveidojusies par sarkanās Ķīnas satelītu; arī Dienvidslavija ne, kas flirtē kā ar Austrumiem, tā Rietumiem.

14. maijā, dienu pēc Brežņeva pēkšņās vizītes Bukarestā, Varšavas pakts svinēja dibināšanas vienpadsmito gadadienu. Visās pakta valstīs bija dzirdamas solidāritātes apliecinājumiem piebārstītas runas. Izņēmums bija Rumānija, kur Varšavas pakta dibināšanas dienu nepieminēja.

Jauna krize Dienvidvietnamā

Bija laiks, kad Vietnamas kaŗā dienvidvietnamiešu zaudējumi tālu pārsniedza amerikāņu. Bija laiks, kad abu sabiedroto zaudējumi bija apmēram līdzīgi. Tagad amerikāņu kritušo un ievainoto skaits katru nedēļu trīs līdz četras reizes pārsniedz dienvidvietnamiešu zaudējumus, nepārprotami pierādot, ka kaŗa smagums pārgājis uz ASV cīnītāju pleciem.

Skaitliski lielās Dienvidvietnamas armijas dezorganizācijā un nevarībā lielā mērā vainojama nepārtrauktā politiskā nestabilitāte Saigonā. Dienvidvietnamā nule atkal radusies jauna politiska krize, kas jaunākā gadījumā var pat novest pie pilsoņu kaŗa. Amerikāņu diplomāti dara iespējamo krizes likvidēšanai, bet spiesti ziņot, ka uzdevumu ārkārtīgi grūtu padara dienvidvietnamiešu — militāristu un budistu — savstarpējā neuzticība.

Pag. nedēļas nogalē ministru prezidenta Kija spēki ieņēma budistu centru Danangu, nomainīja piecu budistiem simpatizējošu provinču komandantus un radīja tāda apmēra saspīlējumu, kas vietām jau izpaudās vietēja rakstura cīņās starp Kijam un budistiem lojāliem spēkiem.

SPRIDZINĀS ATOMBUMBU

Francijas prezidenta de Golla iecerētais nacionālais atomarsenāls tuvākā nākotnē pienāks soli tuvāk reālitātei. Francija paziņojusi, ka gatavojas atomieroču mēģinājumiem Klusā okeana dienvidos — Mururoa atolā, Tuamato archipelagā, starp Tahiti un Markēru salām. Paredzētie mēģinājumi liks pamatakmeni franču ūdeņražbumbai, kuŗas izmēģināšana, arī minētā atolā, paredzēta vai nu 1967. gada beigās, vai 1968. gada sākumā.

Francija atomieroču mēģinājumus uzsāka 1960. gada 13. februārī Sahāras tuksnesī, līdz 1961. gada 25. aprīlim izmēģinot četras atombumbas. Pēc tam mēģinājumi atmosfairā apstājās. 1962. gada 2. maijā un 1963. gada 18. martā notika sprādzieni pazemē.

Paredzētie mēģinājumi Mukurao atolā notiks atmosfairā resp. virs zemes. Francija, tāpat kā sarkanā Ķīna, nav parakstījusi Maskavas noligumu, tā neapsolot atomieroču mēģinājumus izdarīt vienīgi pazemē. Prezidents de Golls savā laikā izteicās, ka šāds solījums kavētu Francijas atomieroču arsenāla izveidošanu un reizē ar to kļūtu par draudu Francijas neatkarībai.

AFRIKA PRASA RODĒZIJAS BLOKĀDI

Šī gada 11. maijā pagāja seši mēneši, kopš Rodēzijas baltie pasludinājuši neatkarību, atdalījušies no Anglijas un nostabilizējuši Dienvidafrikai līdzīgu aparteida valdību. Anglija šo rīcību atzina par nelegālu un Rodēzijas ministru prezidentu par dumpinieku.

Sešu mēnešu laikā situācija izveidojusies tāda, ka pašreiz trīs Rodēzijas valdības pārstāvji ieradušies uz slepenām sarunām Londonā, kas var novest pie Rodēzijas neatkarības atzīšanas. Sankcijas pret Rodēziju līdz šim nav bijušas sevišķi iespaidīgas. 224.000 balto dzīves standarts nav mazinājies, 4 miljonu melno vidū bezdarbs vēl nav sācies. Sankcijām turpinoties, tas tomēr ir neizbēgams. Neatkarīgās Afrikas valstis pie tam vēl prasa samērā vieglās un neiespaidīgās sankcijas aizstāt ar totālu blokādi. Tas, protams, Rodēzijas kapitulācijas procesu strauji paātrinātu. Tikai jāšaubās, vai blokāde un kapitulācija ir Anglijas politikas mērķis Rodēzijā. Līdzšinējā notikumu attīstība liek domāt, ka angļi vairāk ieinteresēti panākt vienošanos miermīlīgu sarunu nekā saimniecisku spaidu ceļā.

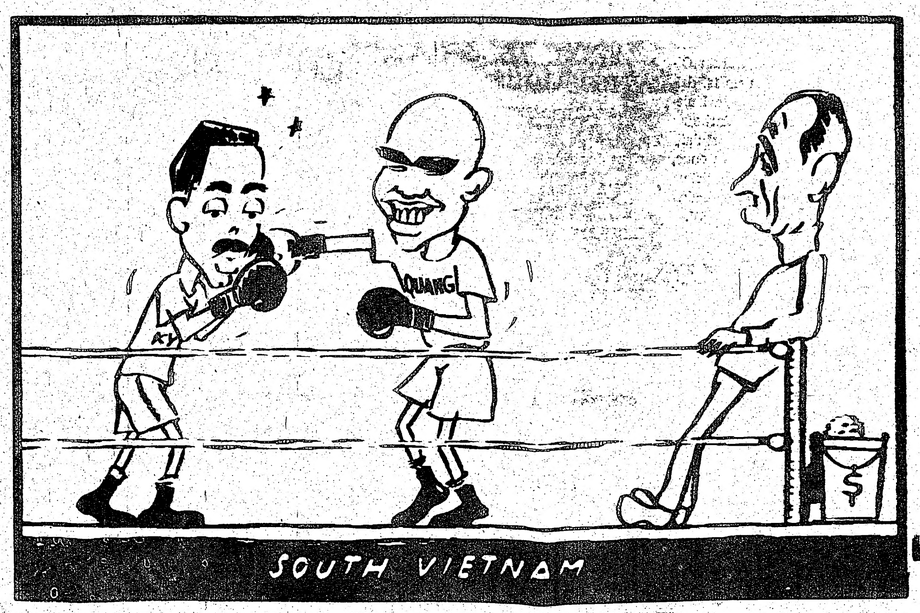

Dienvidvietnamas militārvaldības ministru prezidenta Kija politiskais duelis ar budistu vadoni Kvangu draud izvērsties atklātos nemieros.

Treneris Džonsons ringa stūrī: Ja Kijs netiks galā ar šo puisi, steidzami jāsūta šurp Kasijs Klejs alias Mohameds Ali, lai lieta būtu nokārtota vienā gājienā! Ed. Keiša karikatūra

AKTUĀLAIS KAZAĀDĀ

☆ Sīvas debates Sendžonas, Ņufaundlendā, pilsētas valdē izraisījis ūdens fluoridācijas jautājums. Balsojot uzvaru guva fluoridācijas pretinieki. Zīmīgi, ka pilsētas domnieks Džēms Fagans pasvītroja, ka viņa nostāja nav pret fluoridāciju, bet viņš nevar balsot par ķīmikāliju pievienošanu pilsētas dzeramajam ūdenim, pirms nav pieejamas skaidras liecības, ka šāda rīcība neradītu nevēlamas sekas pārējā cilvēka organismā, nevērojot zobu veselību. Piebilstams, ka Sendžonas pilsētas ūdens jau satur 0.2 daļas fluora.

☆ Valsts sekretāre Džudija Lamarša iestājusies par Leonarda da Vinči gleznas iegādi Kanadas nacionālajai galerijai. Glezna ir jaunas florencietes portrets, kuŗu mēdz dēvēt par slavenās Monas Lizas līdzinieci, un tā maksātu 6 milj. dolaru. Pašreiz glezna atrodas Lichtenšteinas prinča īpašumā. Dž. Lamarša domā, ka tā būtu lieliska tūristu atrakcija un „ekselences" paraugs...

☆ Spriežot pēc laikrakstu ziņām, Hamiltonas iedzīvotāji karsti un trokšņaini debatē ne tikai par un pret komūnismu, bet arī par un pret skolu programmā uzņemamo „ģimenes plānošanas" resp. dzimumdzīves mācību. Debatētāji nebija vis skolēnu vecāki, kā to varētu pieņemt, bet Ontario organizēto pilsētas darbinieku pārstāvji, kuŗi savas arodapvienības vārdā prasīja minēto „mācību" uzņemt provinces skolu programmā. Debates bija vētrainas, vairākiem skolēnu vecākiem sašutumā protestējot pret noslieci vecāku audzināšanu aizvien vairāk aizstāt ar psihologu „tipizēto, klasificēto un katalogos iekārtoto" mācīšanas veidu. Lai nomierinātu uztrauktos vecākus, debašu vadībai bija jālūdz policijas palīdzība.

☆ LSD (lysergic acid diethylamide), zāles, kuŗas iegūst no kādas indigas Meksikas sēnes un kas izsauc ārkārtējas pārmaiņas cilvēka psihē, radot halucinācijas, ASV jauniešiem kļuvušās iecienīts līdzeklis spēcīgu un neparastu pārdzīvojumu radīšanai. Bažās, ka bistamā eksperimentēšana nepārsviežas uz Kanadu, veselības ministrs Mekīcens parlamentā ziņoja, ka šīs zāles Kanadā ražo viena vienīga firma un tās krājumi nelegālā tirgū neieplūst. Viņš solīja, ka valdība darīs visu, lai efektīvi apkarotu ne tikai LSD nelegālu izplatīšanu Kandā no ASV, bet arī noteiks soda mēru par to nelegālu lietošanu. Minētās zāles lieto gara slimību, sevišķi šizofrenijas simptomu pētīšanai, to iedarbība ir ļoti spēcīga, un ir bijuši gadījumi, kad to lietošana jauniešiem radījusi psīchotisku nervu sabrukumu. Kalifornijā eksperimentēšana ar šīm zālēm jauniešu vidū pieņēmusi ārkārtīgi organizēto pilsētas darbinieku tējus apmērus.

YONGE-SHEPPARD
Iemaksa $12.000.-
Skaista dubultķieģeļu māja ar piebūvētu garāžu, 6 gaišas istabas, 2 kamīni, moderna liela virtuve un vannas istaba I stāvā. Izbūvēta atpūtas telpa pagrabā (panelēta). Dzīvoklis II stāvā ar atsevišķu ieeju. Skaisti iekārtots dārzs. Tuvu Yonge ielai un skolām. Zvanīt D. UPĪTIM, tel. 487—3361
PETER WILES Ltd. REALTOR
3321 YONGE STREET, TORONTO 12.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
35 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131
Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU
1966. GADA MODEĻI PĀRDOŠANĀ
Noteikti iegriežaties pie HANŠA PLAUDES
Chevrolet un Oldsmobile modeļi.